

Brassói Lapok

Előfizetési példány
Árusításba nem hocsálható

XL. évfolyam

77 szám.

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Csütörtök

1934. évi április 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: postai szétküldéssel postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve havonként 60 lej. Aki pénzbeszedő megbízott utján fizet, az beszédési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETESEK díja hirdetés oldalán 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 6 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassó, Károly király-utca 56—58. Telefon-számok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK ARADOT!

Nyelvek békéje, —
szívek békéje
Iria: Zsolt Béla

Iskolai oktatásunk egyoldalúsága révén gyermekkorunktól keresztül-kasul ismertük a nagy nyugati irodalmak történetének minden zugát, ám csak az összeomlás után eszméltünk rá, hogy a körülöttünk élő népeknek a miénkével legalább egyforma színvonalú és mozgalmasságú irodalmuk van, amelyek körülbelül ugyanabban az időben estek át a különböző forradalmi mozgalmakon, például a nyelvújítás folyamatán; nekik is volt Révayuk és Kazinczyjuk, akik a nyelvet filológiai céltudatos-sággal gazdagították, nekik is volt Petőfijük

Aranyuk, akik az irodalom számára meghódították és felszabadították a népi nyelvet s nekik is voltak nyugatos mozgalmak, amelyek az irodalom megújulását, a nagy európai áramlatokba való bekapcsolódását szítették. Ma már tehát jobbadán tudjuk, hogy a Dunamedence népeinek, amelyek évszázadokig közös dinasztia alatt közös politikai és szociális szférában éltek s nemzeti történelmük drámájának menete körülbelül azonos, többé-kevésbé ugyanolyan jellegű, tartalmú és ütemű kultúrértük is volt s az eltérések legfeljebb olyan társadalmi és földrajzi különbségekben gyökeresnek, amelyek a nyelvileg és fajilag egységes területeken is megtalálhatók. A hegyi lakó irodalma Franciaországban is más, mint az alföldi s más a városi emberé, mint a falusié; az irodalom, a dialektusok és a regionális szellem decentralizáló ereje révén sokszor egy nyelven belül is szótárra kényszeríti azt, aki más régióban érteni és élvezni akarja. A bretagnei franciát, amelyen éppen legújabbban pompás regények és költemények íródnak, a párisi olvasó épp úgy nem érti, mint ahogy én nem értem a román, vagy szlovák irodalmi alkotást, sőt sokszor a székelyt sem. Am egész sor román és szlovák verset olvastam utjabban fordításban, amelyek tartalmilag, képzeletileg és zeneileg épp oly közel vannak hozzám, mint a mi Illyés Gyulánk, vagy Erdélyi Józsefünk versei. A nyelven kívül semmiféle idegen számomra a versekben és maga az idegen nyelv nem választja el döntően attól, ami mondani-valójában, hangulatában, lényegében egészen közös velem.

A Dunamedencében tehát különböző nyelvű, ha úgy tetszik, különböző fajú és politikai berendezkedésű nemzetek élnek, de szellemi életük eltéréseiben még ma is összefügg s irodalmuk egy közös kulturglobusz dialektusainak tekinthetők. Ezek a dialektusok tizenhat évi különülés után is sokkal közelebb vannak egymáshoz, mint ama népek irodalmához, amelyekhez akár nyelvtörténeti, vagy fajbiológiai rokonság, akár aktuális politikai szimpátia, vagy érdekközösség fűzi az egyes népeket. A magyar népdal rokonabb a szlovák, vagy román népdallal, mint a finnel, vagy az olaszsal, sőt a modern szlovák novella és regény is jobban hasonlít a modern magyar regényhez és novellához, mint az oroszhoz, vagy — a franciához. Ezen semmiféle határ, diplomácia és várháború nem változtat, ezt a rokonságot évszázadok kölcsönössége, egymásrataltsága, keveredése, sőt vetélkedése s az emlékek és élmények azonossága determinálja. S aki politikai okokból e közösség felismerése és hatása ellen dolgozik az irodalomban, reménytelen kísérletet vállal. Minden kereszttől dunaiak vagyunk irodalmunkban, ahogy a dánok, svédok, hollandok, norvégok a nyelv, földrajzi, gazdasági különbségek ellenére is egy alapvető skandináv jellegűt manifesztálnak irodalmukban. Nem tudunk politikailag annyira elkülönülni egymástól, hogy költőink és íróink akaratlan és öntudatlan dunaisága össze ne kapcsolna bennünket.

A cél tehát most ennek az együvértartozás-

Egész Középeurópában zordra fordult az idő

Keletszerbiában hóviharakdühöngének — Budapest is havazott, a Keleti Kárpátok csúcsait pedig u'ra bélepte a friss hó

Budapest, április 4.

Az időjárás a husvéti ünnepekre egész Európában szokatlanul hűvösre fordult. Budapest kedden délből havazni kezdett, Magyarország déli részein már hétfőn havazott. Keletszerbiából mérges hó-

viharokat jelentenek. A hőmérséklet különösen Közép- és Keleteurópában esett mindenütt az északi erős légáramlatok miatt.

Erdélyből érkező jelentéseink szerint az időjárás különösen a Székelyföldön fordult zordra. Hétfőn a Hargita ismét fehér

lett. A hegyeken mindenütt havazik, a brassókörnyéki havasokon 10—15 centiméteres új hó esett.

Hó esett hétfőn Sepsiszentgyörgyön is.

Predealon három nap óta hosszabb-rövidebb megszakitásokkal havazik.

Pángermán izgatás miatt őrizetbe vették a magyarországi nyilaskeresztes mozgalom egyik német ügynökét

A magyar közvélemény egyre nyugtalanabbul figyeli, hogy hová fajult el Meskó Zoltánék mozgalma a németlakta vidékeken

Legyen ez figyelmeztetés az „árjateret” erdélyi imádóinak is

Budapest, április 4.

A magyarországi nyilaskeresztes mozgalom és az ezzel kapcsolatban lendületet vett pánnémet izgatás egyre többet foglalkoztatja a magyar közvéleményt. Néhány nappal ezelőtt a magyarországi németiség mostani vezérének kellett nagy nyilatkozatot adnia részben azért, hogy a felajzott magyarországi németeket leintse, részben pedig azért, hogy a nyugtalanodó magyar közvéleményt megnyugtassa. Meskó Zoltánék nyilaskeresztes mozgalma ugyanis főként a magyarországi németek körében fogant meg s természetesen nem úgy, ahogyan azt Meskókék elképzeltek, hanem pont ellenkező értelemben:

a hillerizmus magyarországi változata az ottani német lakosság között pángermán célkitűzés, a németek magasabb rendűségébe vetett támadóélű és erejű

hit lett, amely szerint a magasabbrendű németeknek mindenütt az a kötelességük, hogy előőrsként készítsék a talajt a német világuralom számára.

Egyszóval a magyarországi hitlerizmus alapítója is az árjateret lett, amely szerint a nemárja magyar alsóbbrendű faj, amelyen uralkodni kell, mert csak szolgaszerepre jó és alkalmas.

A magyarországi németiség részéről elhangzott hivatalos nyilatkozat is beismerte, hogy a nyilaskeresztes mozgalom néhány német vidéken erősen elterjedt, a németiség vezetői azonban nem azonosították magukat azzal a mozgalommal, amelyet meg gondolatlanul izgatók kezdeményeztek.

Most aztán az egyre inkább érezhető elmentét a német és a magyar lakosság között újabb sajnálatos táplálékot kapott.

A nyilaskeresztesek központjában, Enying környékén a csendőrség letartóztatta Rothen Ferencet, a magyarországi német népművelődési mozgalom titkárát, aki a csendőrség jelentése szerint az ajkai bányászok között pángermán izgatást folytatott.

A bánya vezérigazgatója ugyanis a nagy-szebeni származású Zekelius Günther a így a bányászok javarésze is német, vagy sváb származású. Rothen már több ízben látogatta meg a bányászokat és nem kis sikerrel terjesztette közöttük a nyilaskeresztes eszméket.

A letartóztatott Rothen Szentgálra szállították s itt hallgatták ki. Közel 36 óráig volt letartóztatásban, aztán szabadlábra helyezték, az eljárást azonban tovább folytatják ellene.

A letartóztatás híre természetesen a né-

nek intézményesítése, megszervezése lenne. A gondolat tetszetős s ma is meg kellene csinálni, ha meg lehetne csinálni, mert ma nagyobb szükség van rá, mint bármikor s mert semmi sem kecsesgetőbb, mint a hivatalos politikai és irodalmi fórumok mellőzésével az élő és a közvéleményt valóban mobilizáló irodalmak között megteremteni a praktikus együttműködés szervezeteit. A reakciós ultranacionalista írók ebben az összefüggésben is a hazaárulás egyik instrumentumát látnak s még a jóhiszeműek sem lennének hajlandók beismerni, hogy a kulturális összetartozó népek politikai elhatárait, egymáson ejtett nemzeti sérelmeit is könnyebb enyhíteni, ha a szoros szellemi kapcsolatok lojálisabb és az intellektuális érvek számára alkalmasabb légkört teremtenek. A nacionalista írók mindenütt csak a bevett sánccokat ostromolják, csak saját közvéleményükre akarnak és tudnak hatni. Nekem pl. legálább fáj annyira, mint Berzeviczy Albertnek, vagy Herczeg Ferencnek, hogy Pozsonyban elűzték a magyar nyelvhasználat jogát s erről a fájdalomról leplezetlenül informál'am is kíváncsi a magyar közvéleményre, akik nemrégiben Pesten tartottak s engem felkértek. Pontosabban tartottam, hogy ők tudják erről a kérdéssről való véleményemet, minthogy a jobboldali magyarok tudnak róla, mert cseh írók és írók euró-

paiságától és belső propagandájától többet váro-
k ez intézkedések revízióját terén, mint a meddő, gravaminális pártoktól és haragtól, amelynek kifelé nincs akusztikája, legfőképp arafelé nincs, amerre a legfontosabb. Megnyugvással állapítottam meg, hogy a Pesten járt cseh költőknek is fájnak a nacionalista kultúrpolitika tulkapásai s ők is azt akarják, hogy a kulturális szabadság minél teljesebb legyen, amint hogy meg is ígérték, hogy intervenciójukkal és írásaikkal harcot kezdenek a kisebbségi kultúra és irodalom immunitásáért.

Az irodalmi együttműködést tehát meg kell csinálni, elsősorban az irodalom-érdekében, de azért is, hogy a népek között fennálló politikai félreértéseket a politikusokat és diplomatákat megelőzően, az írók kísérjék meg szótárlatni. Sőt, sokkal szélesebb keretben kell megteremteni ezt az együttműködést, mint ahogy ez az anket során felmerült: nemcsak a mal határokon belül élő különböző nyelvű irodalmak között, de az egész Dunamedencében. Ezzel használunk magunknak a különböző nemzetű kultúráknak, amelyek szorosabb kapcsolatba kerülve színeikkel, árnyalataikkal, változatokkal belterjesebben gazdagíthatják egymást, de használnak maguknak a nemzeti társadalmaknak, amelyekben az irodalom propagatív ereje tudatossá tenné a közös kultur-

szféra valóságát s ezzel szellemileg és lelkiileg előkészítené őket egy távolabbi politikai és gazdasági párhuzamosság felismerésére és igényre. Mi, magyar írók akarjuk és firszirozzuk a dunai irodalmak szoros együttműködését, ami természetesen nem jelenti azt, hogy feladunk valamit abból, ami bennünk irodalmilag és nem irodalmilag sajátosan és magátólérté-
tődően magyar s másoktól sem követelünk áldozatot olyan hagyományokból, érzésekből és indulatokból, amelyek öröklötten és szervesen tartoznak az emberhez, tehát az íróhoz is. De hisszük, hogy a dunai népek szellemi élete olyan spektrum, amelyben ugyanaz a közös napfény bomlik különböző színekre s nem el-
lenséges táborítúzek lobogtatják egymás felé haragos lángjukat. Ez a kultúrspektrum a közös földön élő népek közös égboltján először legyen a különböző nyelvek, irodalmak béké-
jének jeladása és utmutatója, hogy később a különböző nemzetek és fajták békéjének ah-
roncsává legyen. A praktikus megoldás felé vezető ut első lépése szerintem az lenne, ha a Dunamedence írói közös konferenciára gyűlné-
nek össze s nem a szintelen és sznob Pen-Clu-
bok keretein belül, hanem kötetlen és közvet-
len parlamentáris tanácskozásokon ismernék meg egymást s a terv realizálásának lehetősé-
geit és akadályait.

Tessék kívágni és eltenni!

1. sz. SZELVÉNY a B. L. áprilisi regény-ajándékára.

1-15-ig sorszámmal ellátott 15 darab áprilisi szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregényátárának 1934. áprilisi havi kötetét. — A szelvények és a 4 lej beszállíthatók **Bukarestben**: a B. L. kiadóhivatalában (Str. Sf. Mina 9), vagy a főbizományosnál („Cosmopolis”, Calea Grivitei 10); **Brassóban**: a B. L. kiadóhivatalában; **mindenütt máshol**: a helyi bizományosnál. — Előfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteniük, a 4 lej befizetik az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan úton kapják meg, mint az újságot.

met kisebbségi mozgalmak vezetőinek körében is nagy izgalmat váltott ki. Újra hivatalos nyilatkozatok hangzanak el. Az illetékes német vezérek úgy hiszik, hogy *Rothen beugratóknak esett áldozatul*. Az is lehet azonban, mondják a nyilatkozatok, hogy *Rothen kijelentéseit rosszul, vagy félreértették azok, akik a feljelentést megtették*. A magyar közvélemény most felajzottan figyeli a fejleményeket.

Nem ártana, ha innen is fokozottabb figyelmet szentelnének a magyarországi nyilaskeresztes mozgalom „eredményeire” azok, akik olyan nagy buzgalommal hódolnak a hitleri elveknek és annak a híres árja-tételnek. Igen-igen szomorú volna, ha a gunyos magyar közmondás ezúttal fordítva sülné el a kerekfejű magyaroknak csak 40 év múltán jönne meg az eszük arra, hogy belássák ennek az embertelen, buta, gógós és türelmetlen tételnek magyarirtó veszedelmét. Mi elhiszük, hogy a „*svábokból jött magyaroknak*” kedves a hosszúfej felsőbbrendűségébe vetett hit, semmi kedvünk sincs azonban ahhoz, hogy a „*hosszúfejűek*” és a „*kerekfejűek*” harcába zavarjuk bele kisebbségi életünket csak azért, mert a végén kénytelenségből is be kell bizonyítanunk, hogy *mi nem árja és nem hosszúfejű magyarok is lehetünk és vagyunk olyan értékes elemek az emberiségnek és a társadalomnak, mint ők, a hosszúfejűek*.

Óriási husvéti idegenforgalom Budapesten

Budapest, április 4.

A husvéti ünnepek alatt a magyar főváros idegenforgalma eddig nem tapasztalt méreteket öltött.

Mintegy 40 ezer idegen látogatta meg Budapestet az ünnep hetében. Az idegenek nagyrészt osztrákok, olaszok, németek svájciak és csehek voltak, akik kiránduló vonatokon érkeztek a magyar fővárosba. Ezenkívül mintegy ezer angol, francia holland és belga kiránduló sőt 19 japán vendég is megcsodálta a magyar főváros szépségeit.

Nagy boltitűz Kolozsváron

Kolozsvár, április 4.

Husvét első napján délután két órakor megdöbbentő látvány vonta magára a kolozsvári főtéren járók figyelmét:

a *főtéri Genarro Marrone* nevű üzletből az ajtón át vastagon ömlött a füst.

Azonnal értesítették a tűzoltókat, akik nyomban a hely színen teremték. Az üzlet berendezésének nagy része már égett s *rengeteg selyemszövet, vászon, meg más áru esett a lángok martalékául*.

A kiszállított tűzoltóknak 2 óráig tartó megfeszített munka után sikerült eloltani a tüzet. A kár meghaladja a félmillió lejt s annak csak egy része térül meg biztosítás útján. A hatóságok részéről megindult a vizsgálat annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség a tűz miatt.

Átszervezés előtt áll a bolgár kormány

Szófia, április 4.

A bolgár képviselőházban erősen támadó élű felszólalást jegyeztek be a vasutügyi miniszter ellen. Politikai körökben úgy látják, hogy a támadás nem éri alaptalanul a minisztert s így föltétlenül be kell nyújtania a lemondását. A vasutügyi miniszter bukása viszont a kormány átszervezését teszi szükségessé. A megüresedő miniszteri székekért a földmivespárt és a radikálisok küzdenek.

Hitvesgyilkosságra akarta felbérlni egyik matrózát egy brailai hajóskapitány

Braila, április 4.

A brailai rendőrségen hétfőn megjelent a Cecilia folyami teherhajó Drago-mor Stroe nevű matróza és feljelentést tett Horigos György hajóskapitány ellen. A matróz azzal vádolta felettesét, hogy

Csak 22.- a nagy tubus
Lei
NIVEA fogpaszta
Enyhe, könnyen habzik, íze csodálatosan kellemes.

az 20 ezer lejt ajánlott fel neki, arra az esetre, ha feleségét, a kapitány-nét, a Dunába öli.

A rendőrség a matróz vallomása alapján letartóztatta a hajóskapitányt és gyilkosságra való felbujtás miatt emelt vádat ellene.

Április 10-én ül össze a leszerelési értekezlet elnöksége

Genf, április 4.

A Páris és London között lefolytatott tárgyalások szükségessé tették a leszerelési értekezlet elnökségének gyors összehívását. Az angol főpecsétörnek, Edennek Berlinben, Rómában és Párisban folytatott tárgyalásai nem vitték előbbre a leszerelés ügyét, mert Párisban ezúttal is makacsok voltak. Az angol kormány azonban mindent el akar követni a közvetítés sikere érdekében s azért legutóbb határozott formában tette fel a kérdést Párisnak: milyen biztosítékokat kíván részben Németország, részben a nagyhatalmak részéről? A francia kormány ugyanis az angol javaslatot azzal utasította vissza, hogy Franciaország maga részéről nem látja azt a biztonságot, amely az angol javaslatot francia szempontból is elfogadhatóvá tehetné.

Az angol kormány a francia válasza viszontválasszal élt s nyomatékosan tette fel a kérdést: milyen biztosítékokat óhajtat Franciaország? Az angol kérdésre a francia kormány valószínűleg újabb emlékirattal válaszol. Ennek április 10-ig meg kell történnie, az elnökségi értekezlet napjára tehát Henderson, a leszerelési értekezlet elnöke már végleges jelentést tehet a leszerelési kérdés állásáról. Ha ugyan ez a jelentés végleges lesz!

totta vissza, hogy Franciaország maga részéről nem látja azt a biztonságot, amely az angol javaslatot francia szempontból is elfogadhatóvá tehetné.

Csak huszont két védő beszél a szinajai gyilkosság pörében

Valamennyien az enyhítő körülmények figyelembevételét kérik

Bukarest, április 4.

A szinajai orgyilkosság pörének tizenharmadik tárgyalási napján, hétfőn, megkezdődtek a védőbeszédok is. Tekintettel arra, hogy eredetileg mintegy hatvan ügyvéd iratkozott fel védőnek, viszont az összes érdekeltet az elnöknek, hogy a tárgyalás csütörtökön véget érjen, a védők a vádlottakkal egyetértőleg úgy határoztak, hogy csak huszont két szóval fel közöljük s mondanivalójukat ezek is a legszükségesebbre korlátozzák.

Igy csaknem biztosra vehető, hogy a hadbíróság legkésőbb csütörtök estig meghozza és kihirdeti ítéletét.

Elsőnek Ionescu-Jasi ügyvéd mondta el védőbeszédét, hangoztatva, hogy a Vaszgárda nem volt titkos és törvénytelen szervezet, majd vitatva azt, hogy összeesküvésről volna szó. A Vaszgárda nem akart államcsínyt elkövetni. Védencei felmentését kérte. Hasonló értelemben beszélt utána Braescu védő, míg Hentescu ügyvéd kiemelte, hogy a

merénylők elkeseredettségükben gyilkoltak. Kimerítően ismerteti a három fő vádlott életútját és Cantacuzino tábornok világháborús érdemeit.

A délutáni ülésen Alexe lelkész tartotta meg védőbeszédét, utána pedig Budisteanu ügyvéd. Mindketten kérték az enyhítő körülmények tekintetbe vételét.

A tizennegyedik tárgyalási napon, kedd délelőtt, Paraschivescu Felicia ügyvédő a három gyilkost kedvező megvilágításba igyekezett helyezni. Szerinte Constantinescu mindig fegyelmezett ember volt, Caranica igen értékes nemzeti tevékenységet fejtett ki a macedoromán telepítvényesek körében, míg Belimacót bizonyos gyermekesség jellemzi. Elnéző és megérő ítéletet kér. Solomonescu és Gheorghiu Lisette védők szintén azt hangoztatták, hogy a legmesszebbmenőleg számba kell venni a hadbírósnak az enyhítő körülményeket s egyben elutasították az összeesküvés vádját.

A védőbeszédokat kedden délután is folytatták.

Insullt a törökök kiadják Amerikának

Egy görög nő Romániában akart szállást csinálni a csikágói szélhámosnak

Sztambul, április 4.

Insull, a hírhedt sikkasztó amerikai bankár, hetekig tartó menekülés és bujdosás után, végre megadta magát és Sztambulban partaszállott. A bankárt, az Egyesült Államok régebbi megkeresése alapján, a török hatóságok azonnal letartóztatták és bíróság elé állították.

A törvényszék előtt Insull elmondotta, hogy Angliában született, amerikai állampolgár és a világszerte 42 kirendeltséggel rendelkező csikágói Insull-társaság elnöke. A sikkasztó bankár kihallgatása alkalmával kiderült az is, hogy

nem amerikai, hanem görög utlevéllel utazik.

A kihallgatások után az ügyészség kérte a törvényszéket, hogy állapítsa meg, a bankár amerikai állampolgárságát és rendelje el az Egyesült Államoknak való kiadatását, mert az általa elkövetett bűntett nem politikai, vagy katonai jellegű s így őt mindenképpen ki kell szolgáltatni.

A törvényszék határozatában helyet adott a kérésnek és elrendelte Insull kiadatását.

A határozatot a minisztertanács elé terjesztették, amely a döntést helyben hagyta.

ta. Ezekután már csak külső formáságok szükségesek ahhoz, hogy Insull az amerikai igazságszolgáltatás kezeibe kerüljön.

Konstancából érkező jelentések az Insull ügyhöz tartozó érdekes eseményről számolnak be. Még szombaton, tehát Insull elfogatása előtt, a Polona nevű hajón Konstancába érkezett Cuningioglu athéni görög uriaszony, aki annakidején Insull szállásadónője volt. A görög nő utjának célját biztosan tudni nem, csak sejteni lehet. Valószínű, hogy az asszony azért jött Romániába, hogy a román hatóságokkal megpróbálja elérni Insull bebocsátását.

Cuningioglu asszony a román sajtónak nyilatkozatot is adott. Nyilatkozatában elmondta, hogy Insull ma már teljesen szegény ember, nem igaz az, hogy kofferjeiben milliókat rejteget és barátjai által felajánlott kölcsönökből fedezi szükséges kiadásait.

A görög uriaszonyt, egyébként a román hatóságok kedden kiutasították az ország területéről, felültették a Románia nevű hajóra és utnak indították Athén felé.

Az Insull-ügy fejleményeit nagy érdeklődéssel várják mindenütt.

Musanoff tárgyalni kezd Bulgária külföldi adósságairól

Szófia, április 4.

Musanoff bolgár miniszterelnök az orthodox húsvét elmúltával Londonba és Párisba utazik, hogy felvegye a tárgyalásokat az ország külföldi hitelezőivel a visszafizetések módjaita vonatkozólag.

Politikai körökben úgy tudják, hogy a miniszterelnök ezt az alkalmat esetleg arra is megragadja, hogy visszaadja Budapesti Gömbös magyar miniszterelnök és Kánya külügyminiszter szófiai látogatását.

— Erős, vérbő, kövér emberek igitnak naponként, reggel éhgyomorral egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez rendes gyomor- és bélműködést biztosít, számottevően előmozdítja az emésztést és kitűnően szabályozza a vérkeringést.

Óriási tűz pusztított Berlinben

Berlin, április 4.

Berlin külvárosában hétfőn délután tűz ütött ki. A tűz egy faterlep raktárában keletkezett és percek alatt hatalmas méreteket öltött. A lángok csakhamar bekapptak egy közeli butorgyári épületeibe is. A hatalmas tűzvészt a nagy szél miatt sokáig nem lehetett elnyomni. Az épületek és raktárak hétfőn egész éjjel égtek. Az óriási láng- és füstoszlopokat több kilométernyire látni lehetett.

A tüzet csak kedden délelőtt sikerült eloltani. A kárt eddig még nem tudták megállapítani, de nyilvánvalóan hatalmas összegre rúgnak, mert a faterlep és a butorgyár teljesen leégett.

Az oltási munkálatoknak egy halott és sok sebesült áldozata van.

A butorgyári tűz eloltásának munkálatai alatt ugyanis egy lezuhanó fal eltemetett és megölt egy tűzoltót. Hét tűzoltót súlyos természetű füstmérgezéssel szállítottak kórházba.

A tűzkatasztrófa okát még nem tudják, de az illetékeseknek az a gyanújuk, hogy gyújtogatás történt.

MIKES IMRE:

Egy történelmi hajszál,
amely kétmillió ember
életébe került

Páris, április 4.

Sixtus bourbon-pármái herceg, Zita király-császárné öccse és Ottó főherceg nagybátyja, aki — emlékezetesen — a múlt héten halt meg Párisban, mint minden igazi arisztokrata, jellegzetesen nemzetközi jelenség volt. Ösapái vegyesen franciák, olaszok és spanyolok voltak, maga a Parma-ház a nápolyi Bourbon-törzs egyik oldalága. Anyján, a Braganza hercegnőn keresztül fél portugálnak számított. A herceg a svájci Warteck-kastélyban született, az ausztriai jezsuitáknál nevelkedett s az egyetemet Párisban végezte. (Doktori disszertációja a Parma-háznak a francia királyi trónra való igényével foglalkozott. Nővére, Zita kapcsán sógora volt Károly osztrák császárnak s magyar királynak. Négy évvel ezelőtt már-már a lengyel trónra jutott... de a ragyogó álom szétfoszlott, mielőtt valósággá válhatott volna.

A herceg halála alkalmából egy kitűnő svájci újságíró, Karl v. Schumacher, a „Weltwoche“ főszerkesztője, érdekes cikkben mutat rá a világárisztokráciának a minden nemzetközösödéskor szorosabb kapcsolatára, amely a főnemességet már századokkal ezelőtt államfői réteggé avatta. A „legházafiasabb“ osztálynak ez az internacionális érdek- és vérszövetsége magyarázhatta azt csak meg például, hogy amikor az idősebbik gróf Choiseul-Stainville, mint követ a Habsburgok érdekeit képviselte Párisban, ugyanakkor fia, mint XIV. Lajos minisztere, Franciaország külpolitikáját irányította.

Sixtus herceg egyébként a világháború kitörésekor a francia honfiai álláspont mellett döntött és hadiönkéntesnek jelentkezett. De hiába! A régi uralkodóházaknak, a Bourbonoknak, Bonaparteknek, Orleansoknak sarkait törvény tiltja el a francia hadseregtől. Így azután Sixtus rokonához, Albert belga királyhoz fordult, aki a belga tüzérség kapitányává nevezte ki.

*

Ismert történelmi tény, hogy Károly császár-király, Ferenc József halála után trónra szállva, a költséges tervével foglalkozott és közvetítőnek a belga hadseregben szolgáló sógorát használta fel. Károly feleségén, Zitán keresztül Márta Antónia braganza hercegnőt, Sixtus anyját kérte meg arra, hogy szerezzen kapcsolatot a herceghez. Márta Antónia levelet írt fiának a frontra, kérjen szabadságot, beszéljen szeretne vele. Ezt a szabadságot Albert, a belga uralkodó, személyesen engedélyezte. Sixtus elhagyta a frontot, találkozott Károllyal, akitől átvette ama történelmi, egyébként ceruzával írott különbejártat, amelyet Poincaré-hoz továbbított. E levélben Károly késznek nyilatkozott „egész személyes befolyását oly irányban érvényesíteni, hogy a német szövetséges ismerje el Franciaországnak Elzász-Lotharingiára vonatkozó jogigénységét“, egyben biztosítani ígérte Belgium és Szerbia szuverenitását.

Ma már köztudomású, hogy úgy Anglia, mint Poincaré el akarták fogadni az ajánlatot, amelyet csak Alexandre Ribot-nak,

az akkori francia miniszterelnöknek csökönyössége tett sikertelenné. Ribot fanatikus köztársasági volt s tartott attól, hogy a béke oly népszerűvé teheti a Bourbon-herceget, hogy az a köztársaságot veszélyeztetheti. Ezért a javaslatról titokban értesítette az olasz kormányt, amely azután elgáncsolta az egész törekvést.

A történetírás Ribot köztársasági aggodalmait nem látja alaptalanoknak. Sixtus aki XIV. Lajos és IV. Henrik utódja volt, sosem titkolta a francia trónra való igényeit. Foch és Liautay, a francia haderő két legjellegzetesebb egyénisége nyíltan királypártiaknak vallották magukat. Alapjában tehát „egyetlen hajszál, egy történelmi hajszál választotta el a Bourbonokat attól, hogy Sixtus után újabb Franciaország trónjára kerüljenek“.

Eme hajszál miatt azután tovább folyt a háború s kétmillió ember pusztult el addig, amíg Európa a különbékeajánlattól eljutott Versaillesig és Trianonig.

Sixtus Ribot politikáját ezért miússította hazaárulásnak s a volt miniszterelnököt így szokta emlegetni:

— A világháború legnagyobb gonoszterelője!...

A Magyar Párt megszavazza az adósságrendezési törvényjavaslatot

Goga, Argetoianu és a nemzeti-parasztpárt elutasították

Tatarescu miniszterelnök parlamenti vizsgálatot ígért a Skoda-ügyben

Hétfői ülésével kezdődött meg a konverzió képviselőházi vitája

Bukarest, április 4.

A képviselőház hétfőn délután nekilátott az adósságrendezési törvényjavaslat nyilvános és általános vitájának, amelyet a lehető legrovidebbre fognak, hogy a javaslatot péntek estig a husvét szünet kezdete előtt, a szenátus is megszavazhassa, s így még a román husvét előtt törvényre váljék.

Közvetlenül az ülést megelőzőleg a kormánypárt többségi értekezletet tartott, amelyen Tatarescu miniszterelnök nagy beszédet mondott.

A konverziós törvény megszavazása — úgy mond — próbaköve a liberális kormányzásnak s ezért a pártnak egysége és fegyelmezet-

A LEGJOBB HASHAJTÓ!

Figyeljen — hashajtó vásárlásnál — az itt feltüntetett gyári védjegyre.

Gyors és biztos eredményt csakis a KOPROL hashajtó csokoládé által ér el, amely a vért is tisztítja.

Minden darabon rajta van a Koprol név.

Határozottan utasítson vissza mindenemű utánzatot, mert azok teljesen értéktelenek.

KOPROL

ten kell tétő alá hoznia. Kérte a többséget, álljon el az általános vitától, mert a kormány kötelezettséget vállalt arra, hogy még a husvét szünet előtt meghozatja ezt a törvényt. További módosításokat se ajánljanak, hiszen a kormány és a párt vezetősége már minden szempontot tekintetbe vett.

A miniszterelnök ezután az ellenzéki híresztelésekkel kapcsolatban a következő kijelentést tette:

— Ugy én és a kormány, mint a párt amelyre támaszkodunk, biztosak vagyunk a mában s még biztosabbak vagyunk a holnapban. Történelmi rendeltetést kell teljesítenünk. Fel hát a harcra, az ország megmentésére!

Bratianu Dinu pártelnök a többség teljes bizalmáról és támogatásáról biztosította a kormányt, majd kérte a parlamenti többség tagjait, hogy legfeljebb csak olyan módosításokat ajánljanak még, amelyek összhangban vannak a javaslat általános elveivel.

— Elmentünk az adósságleszállítások legvégső határáig s hisszük, hogy ezek kielégítik az ország összes adóit.

A pártelnök végül annak a reményének adott kifejezést, hogy ez a törvény az ország hiteléletének feléledéséhez és gazdasági felvirágzásához fog vezetni.

Az első konverziós ülés délután 4-től éjjel 1-ig

Ezután a többség az ülésterembe vonult. Saveanu elnökletével megkezdődött a képviselőház nagy ülése. Jelen volt a kormány csaknem valamennyi tagja is. Miután Antonescu igazságügyminiszter betértesztette a szenátus által már megszavazott államvédelmi törvényjavaslatot, az elnök kérte a képviselőházat, járuljon hozzá az ülés éjjel való meghosszabbításához. A többség hozzájárult.

Az adósságrendezési javaslatához elsőnek Goga szólott hozzá. Szerinte ez is csak átmeneti megoldás, mely a bankok és a kormány választási szempontjainak az összeegyeztetéséből keletkezett. A finanszírozás problémáját sem látja megoldottnak s ezért eleve elveti a javaslatot.

A nemzeti-parasztpárt részéről Raducanu hosszas beszédben fejtegeti, hogy az adósságrendezés kérdése szoros összefüggésben áll egyrészt az ország gazdasági és társadalmi helyzetével, másrészt pedig a pénz problémájával. Ez a javaslat is túlhaladja a paraszt fizetőképességét. Raducanu közben heves szócsatába keveredik Zaharoff képviselővel, az Univerkul egyik vezető-emberével, aki szemére veti, hogy bírálja a javaslatot, holott maga is 10 millió lej adósságára kért konverziót. A veszekedésbe Madgearu is beleavatkozik, akit az Univerkul régóta támad s zsarolóknak nevezi az Univerkul tulajdonosait. Raducanu hozzászólása ebbe a botrányos gyalázkodásba full. Egyébként Raducanu is azt jelentette be, hogy pártja nem szavazhatja meg a javaslatot.

A következő szónok Argetoianu volt, aki ez alkalommal is hangoztatta, hogy az adósságkérdést gyökeresen kellene megoldani, amint annakidején a földkisajátítás problémájával tették. Ennek egyik fő előfeltétele az egészséges pénzügyi politika. Az adósságoknak 80 százalékát kellene elengedni, hogy egyszer már vége legyen ennek az ügynek. Inkább eleven husba kellett volna vágni, csakhogy likvidálják a multat. Ezzel a javaslattal bizony az adósságrendezés kérdése ugyanugy nem zárul le véglegesen, mint ahogy nem ment teljesebbé Tatarescu miniszterelnöknek az a múlt évi ki-

jelentése sem, hogy a Skoda-ügy nincs lezárva, csak most kezdődik.

Tatarescu miniszterelnök rögtön válaszolt Argetoianu e csipős megjegyzésére. Kijelentette, hogy állja a szavát s mihelyt a Skoda-ügy iratesomói visszakérülnek a Semmitőszéktől, ő nyomban parlamenti vizsgálatot fog kérni a bűnösségek tisztázása céljából.

Majd meglátja, Argetoianu ur, — mondotta — hogy a Skoda-ügy valóban csak akkor fog kezdődni, s hogy nekem mégis igazam volt. Ami a konverzió jövő sorsának kérdéséről, majd találkozunk az őszi ülészenak s akkor be fogja látni, hogy ebben a tekintetben is nekem lesz igazam: az adósságrendezés ügye ezzel a törvénnyel egyszersmindkorra lezárul.

Argetoianu válaszul megjegyezte, hogy az ősszel már nem fognak találkozni. Ez nagy derűtséget keltett.

Az ülés további során a georgisták nevében Constantinescu-Bordeni, majd ismét a nemzeti-parasztpárt részéről Ghelmegeanu volt államtitkár bírálta a javaslatot. Több más hozzászólás után Willer József dr. nyilatkozatot olvasott fel a Magyar Párt nevében. A Magyar Párt annak a véleményének ad kifejezést, hogy az adósságok kérdésének megoldása egyedül a pénz leértékelése útján volna méltányos. A Magyar Párt elismeri ugyan, hogy a javaslat a parasztság érdekében nagy lépést jelent előre, sajnálatát fejezi ki azonban amiatt, hogy a kisiparosok és kereskedők nem élvezik a törvényjavaslat előnyeit. Bejelenti, hogy a Magyar Párt megszavazza a javaslatot, abban a reményben, hogy ez az utolsó.

Több más beszéd után az ülés, amely délután 4 órakor kezdődött, éjjeli 1 órakor fejeződött be.

A konverziós javaslat vitáját különben a keddi délutáni ülésen is folytatták. Prelipceanu cuzista, maga Cuza professzor, majd a nemzeti-parasztpárti Mihalescu után Robu cuzista szólott hozzá a javaslatához.

Kedden délelőtt 11 órakor Tatarescu miniszterelnök elnökletével újabb miniszterközli érte-

kezet volt a konverziós javaslaton eszközölt módosításokkal összefüggésben. Az értekezleten Xeni, Sassu és Slavescu minisztereken kívül résztvett Bratianu Dinu pártelnök és Dimitrescu Grigore, a Nemzeti Bank kormányzója is. A Nemzeti Bank érdekeivel igyekezett összhangba hozni az újabb módosításokat.

Közzétett törvények

Bukarest, április 4.

A Monitorul Oficial április 1-i számában a következő közérdekű törvények jelentek meg, amelyeket a közelmúlt napokban szavazott meg a parlament:

A bélyegilletéktörvény módosításáról szóló törvény.

Az egyenes adók módosításáról és a globáladó eltörléséről szóló törvény.

A fenyűzési és forgalmi adó módosításáról szóló törvény.

HA BUTORAIT

TÖLÜNK VÁSÁROLJA. 3 ELŐNYE VAN.

1. Minőségben elsőrendűt kap!
2. Otthona izléses lesz
3. Kézipénzért nagyon olcsón és hitelben is nagyon kedvező feltételek mellett vásárolhat!

SZÉKELY & RÉTI

BUTORGYÁR R.-T., TG.-MUREŞ

FÜKÖK BUCUREŞTI - BRAŞOV

Soie Ecossaise
**TAFFETAS
ECOSSAISE**

EREDETI MINTAK
A LEGNAGYOBB
PÁRISI CÉGEKTŐL

GALLIA

FIOK: BRASSO,
(BUZASOR) PIATA LIBERTĂȚII 3.

Egy anya levele

Cselekedjünk mi, anyák...

A gyilkos vasgárdista diákok ügyének tárgyalása alkalmából engedte meg nekem a B. I., hogy hasábjain át szóljak az Anyákhoz.

A napokban levelet kaptam Bukarestben tanuló fiamtól. Ez a levél érlelte meg bennem az elhatározást, hogy fájdalommal, amelyben, sajnos, ma oly sokan osztoznak, a nyilvánosság elé lépjek.

— Drága, jó Szüleim, — írja — köszönöm a csomagot, amit küldtek, de ezideig még nem ehettem belőle. Egyelőre csak fájó szívvvel és korgó gyomorral nézem a jó paprikás szalonnát. Ugyanis az egyetemen ismét kiujultak a perekedések és én ebből olyan adagot kaptam, hogy szemem, szám úgy feldagadt, mint egy kékparadicsom.

A vasgárdisták azt kívánják, hogy mi csak egyszer hetenként menjünk előadásra, de én, ha török, ha szakad, nem mulasztok el egyetlen órát sem. Én tanulni akarok s bármi történjék is, nem hagyom magam ebben megakadályozni.

Fiam tizenkilenc éves. Levele régi emléket elevenítet fel bennem. Három éves volt, amikor az apja egyszer ráült, nem is éppen a legérzékenyebb részére. A gyermek megállt az apja előtt zsebre dugott kezével, dacosan felvetett fejjel és azt mondta: „Könnyű neked engem megverni, mert te nagy vagy, én meg kicsi. Ha majd nagy leszek, én verlek meg téged”.

Láttam, az apja mélyszéles zavarba jött. Többé soha nem nyúlt hozzá.

Most ismét verik őt. Az egyetemen. Őt és többi sorstársát. De most már hiába áll szembe. Tudja, hogy ők mindig kevesebben lesznek, őket nyugodtan meg lehet verni. És akik vernek, nem pirolnak el és nem szégyenkeznek.

Néhány nappal ezelőtt egy szegény román asszony járt nálam. Régen láttam már, még akkor, amikor fiaink együtt jártak iskolába. Most panaszkodni jött. Fiára, aki hiába jár az egyetemre és akiknek két év óta hiába küldi minden hónapban a nehezen összekuporgatott ezer lej. Pedig a középiskolában nagy jövőt jósoltak neki, de az egyetemen nem tanul, még egyetlen vizsgája sincs. Sírna mondja: „face numai politică”. A fia vasgárdista, jelenleg letartóztatásban. Az anyja nálam sirta el a bánatát s nekem fáj a szívem az 5 fiáért is, mert egyformán áldoztatnak látom mind a kettőt. Meggondolatlan, eltévedt gyermekek ők, lelkiismeretlen szülők kezében.

Minden anya, legyen keresztény, vagy zsidó, egyforma gondok között és egyformán szeretetben neveli gyermekét. Mindketlőnek az a vágya, hogy ha már felnőttek, ha áldozatok árán iskolázottak legyenek, műveltek, hasznos emberek legyenek.

Mi, anyák, — ezt szentül hiszem — egyformán jól akarunk és gyermekeink között mégis a gyűlölködés üti fel fejét. Pártokra szakadnak és az erősebbek öklükkel szereznek érvényt maguknak. Tanulás helyett szervezkednek. Tudás, ismeretgyűjtés helyett — perekednek, hogy később, ha csillapul a luz üres fejjel és fáradt ökökkel belásuk: rossz volt az út, téves az irány. Később fognak ráésszelni, hogy amíg mások szekerét húzták, saját életük szekere kátyuba rekedt.

A hibák, ebben a kérdésben, sajnos, mélyebben gyökereznek annál, semhogy

Véglegesen el szeretné intéztetni ügyét a magyar emigráció

Állítólag Garami Ernő kapott megbízást, hogy tegye a szükséges lépéseket

Budapest, április 4.

A budapesti Reggeli Ujság értesítése szerint a külföldön élő magyar politikai menekültek elhatározó lépésre készülnek annak érdekében, hogy megtalálják a lehetőségeket a Magyarországra való visszatérésre. A lap szerint a kezdeményezők Garami Ernő dr.-t kérték fel, hogy akár egyénileg, akár pedig a magyarországi szociáldemokratapárt bevonásával

tegye meg a szükséges lépéseket abban az irányban, hogy az emigráció ügyét Magyarországon véglegesen elintézzék.

A Reggeli Ujság, noha jelentését még nem erősítették meg illetékes helyekről, már állást is foglal az ügyben. Megállapítja, hogy Garami Ernő személye a feladat megoldására teljesen alkalmatlan. A magyarországi szociáldemokratapárt pedig a mai helyzetben aligha vállalkozik ilyen kényes kérdés feszegetésére.

A székelyföldi iparosság riadója a társadalombiztosító ellen

A csikszeredai ipartestület ötvenedik közgyűlése

Csikszereda, április 4

Csikszereda és vidéke ipartestülete most tartotta ötvenedik rendes közgyűlését saját székháza nagytermében. Bíró elnök megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy a testület félévészázados működése alatt soha nem küzdött olyan nehézségekkel mint most. Tagjai az egymást-érő gazdasági sorscsapások alatt egyre szegényednek és fogynak. Csüggedni azonban nem szabad. A félészázados munkában töltött mult kötelez. Kötelezi az iparos társadalmat arra, hogy a megszábot uton tovább haladjon s az eljövendő nemzedék részére jobb életlehetőségeket teremtsen. Bejelenti, hogy július elsején nagyborszábas ünnepélyes közgyűlés keretében ünneplik meg a testület félészázados fennállásának évfordulóját.

Részegh Viktor titkári jelentésében az ipartestület egyéves működésének minden mozzanatát felöleli. Hangsúlyozza, hogy minden erkölcsi és anyagi válság dacára az iparosságnak nem szabad letérnie hagyományos útjáról. Noha minden oldalról tépik, az ág is huzza, lét-fennmaradási kérdése egy tömegben maradnia és védenie kenyérkereseti sáncait. Azokat a sáncokat, melyek erősen omladoznak a különböző terhek alatt, de amelyeket újra kell építeni. Nem szabad az egyenlenség ördögét az iparosság soraiba beengedni, mely Kolozsvártól Sepsiszentgyörgyön át az egész vonalon dúl és pusztít.

Hogy gazdasági téren kézzelfogható eredményeket nem tudott elérni az egyesület, annak tudható be, hogy az iparos társadalom kétségbeesztő felajánlásait és követeléseit soha sem vették figyelembe az illetékesek. A különböző iparosszervek elhárító ütegként működtek tagjaik érdekében, de ennek dacára a törvények egész sorozatával nyomorították meg az iparosokat. Így hiába hangsúlyozta számtalanszor és nyomatékosan az iparosság, hogy az ujonnan szervezett társadalombiztosító nem nyújt biztonság érzetét. Egy hosszú életem át hatalmas, legtöbb esetben

évi 3 ezer lej is meghaladó összegeket kell biztosítás céljából kifizetniük az iparosoknak s ezzel szemben semmit sem kapnak.

A munkakamarák szervezése során csak nőtt a bizonytalanság. Szerencsére etéren a csikszeredai ipartestületnek, más testületekkel ellentétben sikerült megtartania önállóságát. Hogy mi lesz a jövőben, ki tudná azt most megmondani.

A marosvásárhelyi ipar- és kereskedelmi kamara mellett becsületből szállt harcba a testület. Erkölcsi kötelessége volt támogatni azt az intézményt, mely hosszú évtizedek alatt felbecsülhetetlen munkát fejtett ki a székelyföldi iparos-társadalom érdekében.

A titkári jelentés meleg elismerésben részesíti Szabó Béné iparosképviselő fáradságtalan és önzetlen parlamenti tevékenységét, melynek során programszerűen védi a mindenkort elhagyott, elfelejtett iparos érdekeket. A közgyűlés hozsantartó meleg ünneplésben részesítette Szabó Bénit.

Megállapította a közgyűlés, hogy a szövetségi mozgalom kifejlesztésére feltétlenül szükség van, mert ez az egyedüli lehetőség, ami még gátat tud vetni a teljes és feltartóztatathatlannak látszó anyagi összeomlásnak.

Keserűen állapítja meg azt is, hogy a tanoncok szellemi továbbképzésével senki sem törődik. Sem az állam, sem a város nem érzi szükségét a tanonciskola fenntartásának. Az iparostársadalom a jelen silány anyagi viszonyai mellett nem képes fenntartani ezt az intézményt s így az eljövendő iparostársadalom szellemileg képzetlen marad éppen az állam hibájából.

Ezután elfogadták a számvizsgáló bizottság jelentését, mely szerint a multévi költségvetést 80 százalékkal sikerült megvalósítani. Felmentvény után megszavazták az új költségvetést százezer lej összegben.

A tisztújítás során Kalamár Elek 74 éves iparos veszi át a korelnökséget

szavakkal változtatni lehetne rajtuk. Az a jobboldali agitáció, amely az egyetemi kilengésekhez vezetett és amely nem is legvégső következményeként Duca meggyilkolását vonta maga után, hosszú ideig felülről jövő, alapos támogatásban részesült. Maga Zela Codreanu, a „kaválány” megmondta a hadbíró előtt, hogy 1929-ben Vaida belügyminiszter kifejezett megbízást adott neki arra, hogy Bessarabiában a kommunista mozgalmat „áttanulmányozza”. A Vasgárda, miközben feladatul, a baloldal lehengerelésén dolgozott, nem feledkezett meg az ifjúság „felszabadításáról” sem és áldásos működését kiterjesztette az egyetemre is. A kommunista gyűjtőfogalomba beletartoznak természetesen a faji és nemzeti kisebbségek is. Ennek a szélsőséges szervezetnek egyik jelentékeny programpontja a kisebbségek elleni harc. Az egyetemen lassanként állandósult a zsidó-perés. Az ifjúság nem tanul, hanem harcol, az egyetem nem iskola, hanem csatár.

A kötet elhajlították s ma már talán késő meditatálni a történetek felett. De volt idő, amikor még az ifjúságot könnyű lett volna a helyes útra terelni. A mikor még segítség és komoly utmutatás sokat jelenthetett volna.

De segítség helyett gyűlöletet szítottak és a gyűlölet a legrosszabb nevelő.

Az eredmények mutatják, hogy mennyire rossz.

Számos szegény, félrevezetett diák áll most a bíróság előtt. Valószínűleg bűnhődni fognak. Bűnhődni azért, amert nem ők felelősek. Itélet lesz, jogerős itélet — és minden marad a régiben. Maradnak a régi ellentétek: az erősebb tovább üti a gyengét.

Nem büntetni kell az ifjúságot, segíteni kell rajtuk. Lehetővé kell tenni a békés légkör kialakulását, hogy együtt tanuljanak és ne egymás ellen politizáljanak.

Tudom, az én szavam gyenge és nem hallják meg azok, akikhez szól, de hiszem, hogy sokan vagyunk anyák, akik így éreztünk. Hozzátok szólok, minden

Szép fehér fogak

növelik a mosoly sikerét. Oly egyszerű, a fogak természetes szépségét megtartani, ha helyesen ápoljuk őket. Használjon reggel és este Chlorodont-fogkrémet száraz fogkeféen. A csunyaszerű foglerakódások eltűnnek, s a fogak a legszebb elefántcsontfényben pompáznak. Szép fehér fogak a nevető szájában nagy vonzóerővel bírnak. Mindenütt kapható. — Belsődi gyártmány.

Fehér fogak: Chlorodont

A LEGJOBB
BEDÖRZSÖLÉS

egyetlen pillanatra, mert a következő percben egyhangú felkiáltással Bíró Józsefet újból elnökké választják. Bíró köszönetet mond az újabb bizalomért, egyben hangsúlyozza, hogy a 15 esztendő küzdelemben már kifáradt és nehéz szerepét szívesen bocsátaná fiatalabb emberek kezébe.

Ugyancsak egyhangú felkiáltással ügyessé dr. Balogh Lajos ügyvédet, előjárósági tagokká pedig Bartha Géza, Berkesi Árpád, Bakcsi Károly, Bedő Ákos, Bíró Gábor, Cseh István, Fekete Ferenc, Hajdu Áron, Szabó Lajos, Dr. Cs. Imre, Grieger Károly és Koczka Bélát választották. Pótagok: Miklós Árpád, Müller Gál Imre, Járó László, Dr. Vid Imre és Fodor Gyárfás lettek. A számvizsgáló bizottságba Frank Miklós mérnök, Hódossy Kálmán a villanyüzem igazgatója és Moldován Péter fodrász kerültek be.

Az indítványok során a közgyűlés keserűen fakadt ki a társadalombiztosító intézmény ellen. Kategórikusan leszögezte, hogy a biztosítással kapcsolatos horribilis terheket a jövőben nem képes elviselni. Tönkreteszi ez őket. Hisz legtöbb esetben összes közterheiket felülmúlja ez a kötelezettség. Ha hamarosan gyökeres változás nem következik, téren, az iparosságot önkaratán kívül könnyen meggondolatlan lépésre kényszerítik.

Követeli a közgyűlés a társadalombiztosító törvény módosítását oly értelemben, hogy az iparosra ne legyen kötelező, hanem csak önkéntes.

faju és minden nemzetiségű Anyák, hozzatok és kérlek benneket, említsétek fel ti is szavakat és tiltakozzatok velünk együtt a gyermekeinket ért igazságtalanság ellen.

Kiáltások ti is világá: egy gyermek se verje a másikat, mert minden gyermek fájdalma anyjában sajog vissza.

Nyíljon ki a szemetek és lássátok meg, hogy a ti fiaitok sem jutnak megse ezen az uton, mondjátok meg nekik, hogy legalább ők ne gúncsolják el egymást, ugys elég nehéz lesz még a küzdelem az élettel. Fogjunk össze és cselekedjünk mi, anyák, mielőtt még késő.

VIRÁG JENŐNÉ

Nagyszeben, 1934 március 27.

HIREK

A bolygó Insull

Insull, a bukott csikágói bankár, aki többre került az Egyesült Államoknak, mint a világháború, tudvalevően a tartóztatási parancs elől Párisból Athénbe menekült, ott hajóra szállt és most már hónapok óta cirkál, bolyong, kóborol a tengeren Maiotis nevű hajóján, mint egy modern bolygó hollandi, mint a régi kalózmantika feltámadt kísértete. A legénység állítólag már fellázadt, így szokás ez kalózkörökben, már unja a céltalan cirkálást, az értelmetlen és kilátástalan imbolygást a Földközi tenger partjai között. Az ember, ha efféle olvas, a szemét dörzsöli és azt hiszi, álmodik. Hiszen rend van Európában, a civilizáció kontinensén! A tengernek is megvan a maga közigazgatása, rendőrsége, csak úgy, mint egy vármegyének vagy járásnak! A tenger is adminisztrálják, ellenőrzik, irtják és aktázzák. A tenger is telekkönyvezve van. Hogyan történhetek ekkora rendellenesség, ilyen égbekiáltó botrány a gondosan közigazgatott tengeren? Utókére a legénység nem él levegőből, időnként partra kell szállni élelmiszerért. A Maiotist nem kalózmantikával fűtik, hanem szénrel, hova jár szén felvenni? Miféle titokzatos összeesküvés hálózata támogatja a vagyombukott csikágói bankárt a helén tengeren? Meddig fog orgiákat ülni a régimódi ponyvaregény a mi józan századunkban? Még majd bekövetkezik az az állapot, hogy Insull, aki tiszteres áron szolgáltatta a delroiti villamos áramot és a cincinnati telefont, halhatatlan lesz, mint valami ködben gomolygó álom-tengerész. Amilyen jól áll a Földközi-tengernek az újraéledt kalózmantika, a meglepenedett ifjusági irat, olyan rosszul fest Insull a bolygó hollandi kosztümében.

— **ORVOSI HIR.** Dr. Kahána Ernő belgyógyász és ideggyógyász, külföldi tanulmányutjáról hazatérkezett s rendelését újból megkezdte (Kapu-utca 6. Telefon: 636.)

— **A vasutas köteles egyenruhában járni.** Bukarestből jelentik: A CFR vezérigazgatósága rendeletet adott ki, amely a forgalmi személyzet számára május elsejétől kezdődőleg kötelezővé teszi az előírt egyenruhák viselését.

— **Csikszeredáról jelentik:** Ráduly Lajos volt csikszentgyörgyi jegyző sikkasztási ügyét mási hét héten belül másodsor napolta el a törvényszék. Az elnapolás mindkét esetben a tanúk hiánya miatt történt. — Karacsi Imre 32 éves csikszentimrei orvvadász fegyverét balkarján készenlétben tartva, a község közelében fekvő erdő egyik sűrű bozótján át haladt. A fegyver ravasza beleakadt az egyik bozót kiálló ágába, a következő pillanatban a puskaszerű eldördült és gazdája hangtalanul rogyott össze. A szerencsétlen orvvadászt nyomban a csikszeredai kórházba szállították, ahol megáldozták, hogy a lövedék a balkarját eltörte és oldalát súlyosan összerongálta. Életben maradásához semmi remény sincs. — A csikszeredai vasúti állomás forgalmi személyzete a Csikmadéfalva felé haladó délutáni tehervonat közvetlen elindulása után a sín mellett eszméletlen állapotban találta. Budai nevű csikmadéfalvi vasutast. A vasutast orvosi beavatkozással sem lehetett magához téríteni. A helyi kórházba utalták. Az eddigi feltevések szerint Budai a tehervonattal akart Csikmadéfalvára jutni. A mozgásban levő vonatról visszaesett és eközben ütötte meg magát és vesztette el az eszméletét. — A csikszentgyörgyi csendőrség hivatalos jelentése szerint Szász Ferenc ottani gazda 20 ezer lejre biztosított csúre hirtelen tüzet fogott. A tűz nyomán föllármázott lakosoknak sikerült megmenteni az épületet, úgy, hogy annak teteje égett csak le. Az ügyben bevezetett vizsgálat adatai szerint a gazda maga gyújtotta föl a csúret, hogy a biztosítási összeget megkaphassa. — Csikkaréfalva és környékén régóta tudta mindenki, hogy özv. Dombi Alajosné és Gherman Sándorné kevés pénzért is hajlandók segíteni a hajbajutott leányokon, vagy asszonyokon. Az ügy nem maradt titokban a csendőrség előtt sem, mely felsőbb utasításra erősen nyomozást vezetett be. A nyomozás nem várt eredménnyel végződött. Kiderült, hogy a két asszony évek óta úzi törvénybe ütköző mesterségét. A primitív és így a legnagyobb veszélyt járó tiltott műsérték egész sorozatát hajtották végre. Mindkét asszonyt letartóztatták és a csikszeredai ügyészségre kísérték őket.

— **Egy anyakönyvi nagyüzem.** Budapestről jelentik: Husvét ünnepén szokatlanul nagy forgalom volt a pesterzsébeti anyakönyvi hivatalban. Hivatalos jelentés szerint ebben a hivatalban a husvét két napján 52 pár esküdtött örök hűséget egymásnak.

A táplálkozásról összeállított statisztikák elképesztő választ adnak arra a kérdésre, hogy mennyit eszik az ember. A statisztikából kiderül, hogy az evés túlzottan enyhe kifejezés, mert a legtöbben valósággal falnak. Ezzel egyúttal világosság derül arra a kérdésre is, hogy miért szenved gyomorbajban az emberek kilencven százaléka. Az adatok szerint burgonyából, husból, gabonából, főzelékből egész hegyeket pusztít el egy-egy ember. Ha például valaki naponként átlag fél kilogramm kenyeret fogyaszt, akkor mire a 70. életévet betölti, körülbelül tizenkét tonna kenyeret fogyasztott el. A gabonamennyiség három teherautó rakományának felel meg. Három teherautót töltene meg az a rengeteg főzelékféle, elsősorban burgonya, amely egy életen át az asztalára került. A statisztikában még mintegy 4500 kiló cukor, 750 kiló só, azonkívül legalább 10 borjú, 10 tehén, 5 marha és 15 disznó szerepel a hetvenéves ember táplálkozásának statisztikájában. A folyékony táplálékok összege 300 hordót töltene meg, ha egy-egy hordó tartalmát egy hektoliter. Végül eredményében tehát összesen hetven tonna terheli meg az ember gyomrát, mire megéri hetvenedik születésnapját. Természetesen ez a statisztika csak azokra vonatkozik, akiknek mindig van mit enniük. Arra a sokmillió munkanélküli mindez már csak azért sem vonatkozhatik, mert azok nem élnek 70 évig.

ELFOGTAK PRINCE FÜÜGYÉSZ EGYIK GYLKOSÁT?

A párisi rendőrség detektívjei a napokban a Carlton-szálló előkelő vendégei közül feltűnés nélkül emelték ki de Lussats bárót, akit azzal gyanúsítottak, hogy tagja volt annak a bínszövetkezetnek, amely Dijonba csalta és meggyilkolta Prince párisi főügyészt. De Lussats báró a rendőrségi palota előtt újsággal takarta el az arcát, hogy a fotóriporternek meg ne öröklhessék. A párisi titkosrendőrség rendkívül nagyjelentőségű eredménynek tekinti a báró elfogatását, mert állítólag ő volt a főbűnös a dijoni rejtélyes gyilkosságban.

— **AMERIKAI TRAGÉDIA.** Washingtonból jelentik: A Washington melletti Brementon községben szörnyű büntetés nyomára akadtak rá a hatóságok. A falu egyik házában hat vértócsában fekvő holttestet találtak. Az áldozatok száját zsebkeendővel betömtek még mielőtt végeztek volna velük, majd kezüket és lábukat összekötözték, hogy teljesen tehetetlenek legyenek őket. Az áldozatok között van egy volt korcsmáros és felesége is. A rendőrségnek az a feltevése, hogy a korcsmárosnak nagy készpénz vagyona volt s emiatt estek áldozatul a vakmerő rablótámadásnak.

— **Schalom Asch:** Az anya. Nőalakot állít új könyvének középpontjába Schalom Asch. De nem a „holnap asszonyát”, hanem minden korok örök ideálját: az anyát. Döbbenetes mély érzéssel rajzolja meg a történet minden szereplőjét. A család tönkremeg és az orosz szülővárosból Amerikába kénytelen kivándorolni, hogy ott azután új küzdelmek, új szenvedések és új örömei várjanak rájuk. Persze az utóbbiból jut számukra a legkevesebb: a szegény embert az óceánnak egyik oldalán sem igen fogadja mosolygó arcra a mindennapi élet. Schalom Asch ebben a könyvében az emberi léleknek olyan mélységeit tárja fel, hogy még azok is visszafójtott lélegzettel fogják olvasni a jóindulatu, istenfélő Anselnek és hozzártatózóinak sorsát, akik számára merőben idegen a regény szereplőinek zárkózott, évezredek hagyományaitól kijelölt orosz kisvárosi élete. Az anya, aki minden erejét összeszedve igyekszik felszínre tartani családját, aki ennek az emberfeletti küzdelemnek során lelki-tes-

Ha zsiros és pattanásos az arcodra, használj

„FLOREAL” gyógypudert!

Puder alá tegyen 1-es számú Floreal-krémet.

Kapható minden jobb szaküzletben. Ha nem kapná, írjon

Vezérképviselő: **Drogueria „CENTRALA” Oradea**

AB LAK

— **Terményárak a nagyváradi keddi piacon:** a buza mázsája 320—325, a rozs 200—210, az árpa 200, a zab 180—200, a lóheremag 30—40, széná 60, a napraforgó 320 lej volt mázsánként.

— **Megjelent a Korunk áprilisi száma.** Az utódállamok legolvasottabb társadalomtudományi és szépirodalmi folyóirata, a Korunk bővített terjedelmű áprilisi száma a legaktuálisabb szempontokból tájékoztatja olvasóit azokban a kérdésekben, amelyek napi életünket érintik s a kor történeti változásában döntő szerepet játszanak. Tanulmányai közül az alábbiakra hívjuk fel a figyelmet: Jeszenszky Erik: A magyar nagyipari tőke a válságban, Sándor Pál: A Quadragesimo anno szociálpolitikája, Varga László: A zsidókérdés és a cionizmus, Kovács Károly: Nemzetiségi kérdés és önrendelkezés, Neufeld Béla: Az értelmiségi dilemmája, I. Silone: A fasiszmus meghatározása, Szeremlei László: Az új német alkotmány tervezete, Fábry Zoltán: Puritán realizmust! A szépirodalmi rovatban Tolnai István Bitangkurzus című szatírája és Bert Brecht egy eredeti tanköltménye szerepel. A rendkívül gazdag Kulturkrónika, Világgazdasági kérdések, Világpolitikai problémák és Szemle rovatokat magyar, német és olasz lapok és folyóiratok dokumentáris szemléje egészíti ki. Előfizetni óhajtoknak ingyen küld mutatványszámot a Korunk kiadóhivatala, Cluj, Calea Marechal Foch 13.

— **Elhízott egyéneknek a már régóta szívesen alkalmazott természetes „Ferenc József” kalciumvízkúra a bélműködést erőteljesen előmozdítja, az anyagcserét tetemesen élénkíti, a zsírmennyiségei megfelelően lecsökkenti és a testet könnyedé teszi.** Az orvosi szakirodalom kimutatja, hogy a Ferenc József viznek a máj és a végbél felé irányuló vértelülásoknál, valamint aranyérelnél és prosztatabajoknál is valóban áldásos hatása van.

Sulyos baleset ért London közelében egy husvét kirándulóvonatot

London, április 4.

Husvét másodnapján London közelében egy kiránduló-vonat hibás váltóállítást következtében beleszaladt az előtte haladó tehervonatba. A kiránduló-vonat tömve volt utasokkal s így az összeütközés rettenetes ijedelmet és fejtelenséget váltott ki. A mentési munkálatokat a fejesztettség miatt csak későre kezdhették meg. Szerencsére az összeütközésnek halálos áldozatai nem voltak, a könnyebb és sulyosabb sebesültek száma azonban meghaladja az ötvenet.

Egy szerb labdarúgó csapat borzalmas gépkocsiszerencsétlensége

Kragujevac, április 4

Sulyos gépkocsiszerencsétlenség történt a jugoszlávai Kragujevac közelében. Egy gépkocsi 15 futballjátékos és 5 kísérő igyekezett haza Kragujevacba. A kocsi nagy sebességgel haladt s Koreval község közelében

egy kanyarban lefordult, majd begurult az árokba.

A futballesapat kapitánya szörnyethalt, 4 játékost haldokolva szállítottak kórházba. A kocsin ülők mindnyájan sulyosan megsebesültek.

Ha távozik hazulról,

sokkal inkább van a meghülés veszélyének kitéve. Ne feledd meg tehát soha az Ön Kaiser-féle mell-karamelláiról!

a „3 fenyő” védjeggyel.

Plakát jelzi az elárultó helyeket. Képviselet: „Pharmag”, Drogueria engros, Braşov.

Vaida Sándor

volt miniszterelnök, a napokban Aradon járt. Pártügyeket intézett a nemzeti-parasztpárt öszbecsavarodott feji vezére, akít általában nagyon kedélyes emberként emlegetnek. Nos, az aradi kisebbségi sajtónak alkalma volt ezúttal alaposan tanulmányozni ezt a „kedélyeséget”, amely hideg zuhanyként ért mindenkit, aki eddig holmi jóvialis öregurnak képzelte el Vajdát.

Megérkezése után nyomban újságírók keresték fel Vaidá Vočovod Sándort, aki egy kis bodegában vacsorázott és sörözött. A volt kormányelnök nyomban fogadta az újságírókat — de bár ne tette volna. Harapós kedvében volt ügylátszik a kitünő politikus, mert filozofizálni és kisebbségbarátnak éppen nem nevezhető megjegyzésekkel, a hírlapírók ellen irányuló személyi sértetésekkel fűszerezte azokat a kitérő válaszokat, amelyeket a hozzáintézett politikai természetű kérdésekre adott. Talán egyetlen konkrét megállapítás, melyet azonban kérdeztlenül szögezett le, a cenzurára vonatkozott. Vaida Vočovod Sándor dr., a volt orvos, aki annakidején, az akkori román kisebbségi sajtóban bátran és harciasan cikkezett, Vaida Sándor a demokrácia letéteményeseképpen szereplő nemzeti parasztpárt vezére kijelentette, hogy — helyesli a cenzurát. Különösen, ami a kisebbségi sajtó megrendszabályozását illeti.

Van ebben a kinyilatkozásban valami megdöbbenő, valami kisértetiesen korszerű. Vaida Sándor aradi szereplése, kisebbségellenes csipkelődése, a szinte megalázóan gunyos hang, ahogyan a kisebbségi sajtó képviselőivel „elbánt”, nem véletlen és nem egyedülálló tünet. Kirívó színfolt napjaink politikai életének spektrumából.

Uj kurzus lett urrá felettük. Megdöbbenő, ijesztő kurzus ez. Amely minden vonalon a kisebbségellenes kirohanásokban, a kisebbségi sajtó elleni — hol erősebb, hol gyengébb — csipkelődésekben nyilvánul meg. Uj kurzus ez, amelyben tömegesen születnek meg a kisebbségi újságírók elleni perek, amikor a gyűlölködés jelszavai robbannak felénk.

Döbbenve állunk a Vaida Sándor-féle kinyilatkozások és a parlamentben elhangzó szó-attakok előtt!

De a magyarázatot azóta megadta ő maga. Mint tanu a Vagárdá pörében nyílt vallomást tett. Utána sem az elnök, sem az ügyész, sem a védők nem kérdeztek tőle semmit.

Igazuk volt. Vaida Sándortól már nincs mit kérdezni.

Aradról jelentik:

Az aradi önkéntes tűzoltó egyesület városi segélyezését ismét csökkentették. A százszázalékos intézmény, amely házagypótló kiegészítője a gyengélábon álló aradi tűzörségnek, súlyos válságba sodródott a város szűkmarkusa miatt.

*

Az új időközi bizottságban ismét helyet kaptak Arad magyarságának hivatalos képviselői. Velcsov Géza dr. volt polgármester és Vigyázó László nyugalmazott asztragiári vezérigazgató kaptak helyet az új átmeneti bizottságban, amely azonban csak az új választásokig vezeti a város ügyeit.

*

Ismét jó lesz az aradi víz, ígérik az illetékesek. Eppen itt lenne már az ideje, hogy a pocskéká romlott aradi vízvezetési víz ismét látható legyen. A legutóbb hatmillió lej befektetéssel új építkezéseket eszközöltek, új berendezést kapott a vízműtelep, — most már tehát minden helyén lenne, csak a jó víz hiányzik a csapokból. De reméljük, erre is sor kerül...

*

Az aradi Hakoah sportegyesület, amikor a bajnokság során rávert az ATE-ra, izléstelen, csapkelődöhangú „gyászjelentést” adott ki. A sporteszerű szellem megtréfálását jelentő nyomdátérmet, amelyet a sporttelepeken osztogatnak, kínos meglepetést váltott ki a jóízű sportközönség körében.

*

A Városi kávéház bérletét, ügylátszik, képtelen a város rendezni. Árlejtsékek, pályázatok, kísérletezések egész sora eredménytelen maradt: a Városi bérletének ügye még mindig rendezetlen. Pedig, hej de nagyon ráférne Aradra, hogy végre ismét két elsőrendű kávéház dolgozzék a piacon...

*

A selyemcsempészési ügyek felgombolyítása még nem ért véget. A hatóságok állandó megfigyelés alatt tartják nemcsak az exponált háttérpontokat, de a veszedelmes csempészeket. Rövidesen, újabb csempészbotrány kipattará várható.

Hamis tanuk iskolája

Sulyos bűnügyi bonyodalmak egy milliós biztosítási ügy körül

Felgyújtotta-e az üzletét Gálló János és ha igen, miért nem?

„A Gálló-ügy.”

Ezzel a felirattal hatalmas dosszié járja már évek óta a legkülönbözőbb bírósági fórumokat. Illetve nem is egyetlen iratosomó foglalkoztatja ma már a Gálló-ügyből kifolyólag a bíróságokat, azóta, amióta útjára indult, igen sokrétű, sokágu perkomplexum lett ez a bonyolultságában is roppant egyszerű bűnügy.

A Gálló-ügy egy tűzvészrel kezdődött, amely elpusztította Gálló aradmegyei kereskedő özszes raktárait. A raktárak sokmillió lejre voltak biztosítva, a biztosító társaságok nem fizettek, feljelentették Gállót, akit az aradi törvényszék sulyosan elítélt, mert bizonyítottan vette, hogy maga gyújtotta fel üzletét, hogy a sokmillió biztosítási díjat megkapja. Gálló fellebbezett, a védelem bebizonyította, hogy a biztosító társaságok hamis tanukkal dolgoztak; Gállót felmentették, kezdetét vette a kártérítési per és a sokmillió biztosításért folyó pereskedés. Ugyanakkor Gállóék bünpert indítottak egyrészt az ügyben szerepelt hamis tanuk, másrészt, — mint felbújtók, — a biztosító társaságok ellen.

Néhány hét óta azonban új fordulatot vett az ügy. A biztosítók, akik defenzívába vonul-

tak, váratlanul ismét támadásba mentek át. Ki derítették, — hogy, hogy nem, — hogy Gálló is hamis tanukkal operált, hogy a saját hamis tanuk, akik ellenük fordultak, meg voltak vesztegetve, egyszóval: hogy „vissza az egész”, Gálló szerepe nem is olyan tiszta, mint ahogyan azt az ember úgy elképzelhetné magának.

A Gálló-ügy egyre jobban bonyolódik. Egész kedves, „kis hamis” ügyeskévé fejlődik a sasként. Gálló annak idején az ügyében szerepelt hamis tanuktól írásbeli bizonyítékokat szerzett arra vonatkozólag, hogy ők a bíróság előtt nem úgy vallottak, mint ahogyan kellett volna és ez volt egyik alappillére védekezésének. Mert ezúttal azt jelentették ki, hogy második vallomásuk sem fedi teljesen a valót. Sokmindent hallgattak el, — így állítják —, ami Gálló nézve még terhelőbb, mint első vallomásuk volt... A biztosító társaságok természetesen most mindenképpen fel akarják használni ezt a körülményt Gálló ellen...

Hamis ellenfelek küzdelme ez a Gálló-ügy. Ahol most azon marakszanak az ellenfelek, hogy köztük közül melyik is a nagyobb hamis...

Szabadon garázdálkodnak a bűn vámszedői

Aradi különlegesség az álhírlapíró, aki mindenről tud, semmit se ír meg és mindenkit „levág”

Egy „laptudóshó” nyílt zsaroló hadjáratai

Az álhírlapírók garázdálkodása egyre ijesztőbb méreteket ölt. Az egyre vakmerőbb modorban operáló „laptudósítók” szemérmetlen módon zsarolják az embereket és vannak bizonyos „szerkesztő” urak, akik minden bűn vámszedővé, minden bűnbeesett ember harambasájává nőttek ki magukat. Élet és halál felett korlátlan uraknak képzelik magukat ezek a sötét kis alakok, akik revolvermódjára használják fel a tollat és vigan hadakoznak az erkölcsök és a közjóllét állítólagos jelszavait lohogtatva.

Egyik ilyen aradi „laptudósító” most már egészen nyíltan, szinte üzleti alapon zsarolja végig az aradiakat, főképpen pedig azokat, a kik hármilyen ok miatt, ugynevezett „kínos helyzetbe” kerülnek. Rendszeres kémiszolgálatot tart fenn a városban ez a kitünő férfi és nem történhet feljelentés a rendőrségen, sajnálatos megbetegedés valamilyen uricáládban, vagy kihallgatás az ügyészségen, amelyről ne szerezne tudomást ez a zsaroló mintaképe, a ki aztán sürgősen levelet ír a „félnek”, felszólítja a zsarolásra kiszemelt „alanyt”, hogy saját érdekében keresse fel ekkor és ekkor, itt és itt... És a kitűzött időpontban, a megjelölt helyen megtörténik a „vágás”. Egy mézárómester nem lehet olyan ügyes nagyvágó, mint ez a „laptudósító”. Kiméletlenül, hideg ravasz-sággal zsarol, nem fél senkitől: tudja, hogy a rendőrséghez nem igen fordulnak a megszorult áldozatok, akik nem szeretnék, hogy botrányba keveredjenek. A veréstől pedig szintén nem fél a kitünő lovag. Ennek elviselésében már kitünő gyakorlata van...

Legutóbb az aradi fekete valutapiacot akarta „letarhálni” ez a szorult helyzetek kiméletlen vámszedője. Levelet, ultimátumot, intézett a fekete valutatőzsde fekete valutásaihoz, akiket személyes tárgyalásra hívott meg. A tárgyalások megindultak, a „tudósító” ur megtette ajánlatát: bizonyos — nem jelentéktelen — összeget kért bizonyos „lapelőklora”, ellenszolgáltatásként, viszont megígérte, hogy nem „leplezi le” üzemeiket. A kitünő „laptudósító” azonban igen magasra szabta az ellenszolgáltatás tarifáját. Bármennyire is jó üzlet a fekete valutázás, mégsem hoz annyit, hogy ilyen nagy összegeket csak úgy minden további nélkül ki lehessen fizetni. Így „vizbeesett” a nagy „vágás” és a nagyszerű „sajtóember” rövidesen megkezdte támadásait az általa „tudósított” sajtótermék hasábjain a fekete valutások ellen...

Érdekes, hogy a közelmúltban, még egy hasonló balsikerű üzlete volt az illető zsarolónak. (Ugyanis ezeknél a „lapembereknél” az a balsiker, amikor már a cikk megírására kerül a sor...) Ugy történt a dolog, hogy felkeres-

te egyik leggazdagabb aradi kereskedőt, akit egyszerűen és minden kérés nélkül meg akart zsarolni. Tudománya azonban ezúttal csütörtököt mondott, mert a kereskedő egyszerűen kirepítette irodájából a köz nemes harcosát...

Egész Arad felháborodottan és undorral beszél erről a nyílt és izetlen zsarolóhadjáratról, amelynek úgy látszik, nem lehet véget vetni. A „szerkesztő” ur csak szorult helyzetben lévő embereket zsarol meg, ezek nem mernék eljárni ellene és így a kisebb-nagyobb bűnök birodalmában szabadon játszhatja a Csák Máté szerepét ez a magát újságírónak nevező társadalmi élősd...

Most azonban akció indult meg az eddig megszorultak körében, hogy „verési szériába” fogják a szerkesztő urat. Ezt úgy kell elképzelni, hogy átlag naponta megverik majd a tollal zsaroló „laptudósítót”, akit addig porolgtak majd, amíg a zsarolás nemes ambíciója is ki nem porzik belőle...

Ez azonban nem megoldás. Tessék a rendőrnök átadni a csirkefogókat!

Elköltözött Aradról a barátok nélkül maradt zenebarát

Érdekes ember utazott el Aradról. Elutazott, hogy visszatérjen Amerikába, ahonnan azért jött haza, hogy kulturát plántáljon, fejlessze a város kulturális életét. Évekkel ezelőtt került ki Amerikába Shuk Lajos, az aradi származású zenészmester, aki másfél esztendeje tért vissza Aradra. Kezébe vette a filharmónikusok vezetését, dolgozott, fáradt és költött Arad zeneéletének fejlesztése érdekében, megkísérelte, hátha felrázhatja az aradi közönséget tepedt-ségből. Lehet, hogy mint aktív zenész nem túlságosan tehetséges ez a Shuk Lejos, lehetséges, hogy sok volt az exhibíció aradi szereplésében. De egy kétségtelen: áldozott, — munkát, időt, sőt anyagiakat is áldozott — Arad zenekulturájáért és munkájáért csak gáncoskodást, csak hátbatámadásokat és rosszindulatot kapott. Mint a megvert, megsejgyenített gyermek, úgy hagyta el ezt a várost Shuk Lajos, akit a rosszindulat és a kicsinyes csipkelődések kegyetlenül megbüntettek azért a „csinyért”, hogy Aradra, ebbe az istenhátamögé csuszott fészekbe merészkedett becsületes akarásaival. Shuk Lajos itthagytta Aradot és visszatért Amerikába, ahol talán nem annyira „elmélyedőnek” az emberek. De mégis — úgy látszik, hogy több közülük van a kulturához...

aradi urileány, aki jelenleg a marosvásárhelyi színtársulatnál vendégszerepel, mint primadonna. A vásárhelyi közönség nagy szeretettel fogadta. Az az egyhangú elismerés, amellyel a közönség és kritika Abonyi Klárral szeretetében fogadta, osztatlan örömet kellett aradi ismerősei körében.

Amíg egy magyar író eljut „odáig”

Károly Sándor, az ismertnévű erdélyi író hatalmas sikert ért regénye, az „Ötszázadik Emelet”, amelyet Budapesten adtak ki először és amely már német kiadásban is megjelent, a napokban románnyelvű fordításban is napvilágot látott. Elképzelhető azonban Károly Sándor meglepetése, amikor a könyv a kezébe került és hiába kereste címlapján a maga nevét: idegen név volt szerzőként feltüntetve. A román kiadványallat, úgy látszik, nemcsak könyvkiadással, de írók neveinek romanizálásával is foglalkozik, mert önkényesen, minden bejelentés, vagy kérdészködés nélkül, K. Alexanderre változtatta az aradi hírlapíró-szerző nevét. Károly Sándor természetesen nem nyugszik bele ebbe a különös „romanizálásba” és peres úton jár el könyvének román kiadója ellen...

Antinevralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, migrén idegzsák, stb., ellen. Csakis eredeti csomagolásban árusítják. Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (ostyában) van.

Kapható
gyógyszertárakban és drogériákban

Irni kell róla,

hogy egyik legnagyobb aradi cég — előkelő tulajdonosok, kitünő vállalkozás, — tehát, hogy egyik legnagyobb aradi cég milyen eredeti módon fizeti alkalmazottainak a tulajrákat. A szóbanforgó cég már régebben belátta, hogy jó reklám a lelke az üzletnek és ezért állandóan a legkülönbözőbb heteket, kiállításokat, egyéb „felhajtásokat” rendezi. Ezeket az eseményeket megelőzően természetesen az alkalmazottaknak tulajrázniok kell, nem beszélve arról, hogy a vásárnapjaik hol kirakat- és rak-tárrendezéssel, hol pedig valamelyik kiállítás-son való részvétellel telnek el. Amikor aztán, szemlátomást rendszerre kezdtek kiépíteni a tulajrázat és a vásárnapok igénybevételét, az alkalmazottak kérdéssel fordultak a főnökhöz: nem hajlandó-e fizetni azért, mert munkaidőn felül dolgoznak és vasárnapjaikat is feláldozák. A válasz, — amely egyben fizettségül is szolgált, — így hangzott:

— Ugyan kérem, hiszen ezek a tulajrák mit jelentenek maguknak? Maguknak az „egy hecc”, hogy bejöhessenek...

A „kedélyes” válasza nem lehet viszontválaszt adni.

Abonyi Klári

Megkezdődött a nyílt sajtó-víva a Habsburg-pártiak és a szabad királyválasztók között Magyarországon

Pallavicini ögről felszólította a kormányzót, hogy ültesse trónra a Habsburgokat — Berky Gyula kormánypárti képviselő szerint a szabad királyválasztók vannak többségben

Budapest, április 4.

A magyarországi belpolitikai élet ausvéri nagy eseménye Pallavicini György ögróf feltűnést keltő cikke a *Pester Lloyd*-ban.

A Habsburg-párti ögróf azt fejtegeti hosszú cikkében, hogy Magyarországot a királykérdés megoldatlansága két szembenálló pártra osztotta. Az egymást követő kormányok, szerinte, rossz tanácsadóként szerepeltek a kormányzónál s általában a nemzet óhaja és a kormányzó közé tolták fel magukat. Pallavicini szerint lehetetlen az, hogy a kormányzó ne látna azt, amit az utódállamok kormányai olyan jól látnak: a Habsburg-ház utóbi trónraültetése és a Magyarországnak járó jónátétel között szoros összefüggés van.

Pallavicini azzal fejezi be a cikkét, hogy a nemzet a kormányzó személtvét, várja a jogfolytonosság helyreállítását. A

kormányzó, szerinte, akkor aratja nagy, történelmi jelentőségű erkölcsi győzelmét, ha mint Deák Ferenc 1867-ben, a jogfolytonosság útjára vezeti a magyar nemzetet.

A cikkre, egyelőre, még csak egyetlen válasz hangzott el a kormánypárti részről. Berky Gyula nyilatkozott s nyilatkozatában megállapítja, hogy ha már királykérdésről van szó, akkor mindenki tudja Magyarországon, hogy a szabad királyválasztók súlyos többségben vannak, a Habsburgok hívei jórészt csak a főurak közül kerülnek ki, a grófokat és a bárókat pedig talán mégsem lehet a teljes nemzetnek tekinteni. Egyébként pedig Berky szerint a Habsburgok a „pragmatica sanctio” alapján nem is hozhatók már vissza, föléletes tehát jogfolytonosságról beszélni.

Berky nyilatkozatához még magyarázatot szükséges. Valószínű, hogy a budapesti lapok legközelebbi számai meghozzák ezt a magyarázatot is.

Alibit bizonyítanak a Prince-gyilkosság vádlottjai

A kalandor De Lussats bárót gépkocsiszerencsétlenség érte a gyilkosság idején, apacsbarátja pedig vidáman szórakozott barátjai társaságában

Páris, április 4.

A Stavisky-ügyben, illetve Prince bíró meggyilkolásának az ügyében újra izgató fordulat történt. A gyilkosság gyanúja alatt letartóztatott de Lussats bárónak sikerült másholletet bizonyítania. A gyilkosság napján, amint néhány tanuvallomás bizonyítja, a báró egy vidéki francia városkában volt, ahol gépkocsija összeütközött a villamossal s így a rendőri hatóságoknak is van tudomásuk ottlétéről. A másik vádlott, az apacs Carbone viszont arra állított tanúkat, hogy a gyilkosság éjszakáját több barátjának a körében töltötte, tehát ő sem lehet a gyilkos.

Az elhangzott vallomásokat a rendőrség természetesen nem veszi készpénznek s alaposan utánajár egy a nagyon viharos előéletű báró, mint az apacs állításainak. Egyébként pedig a gyilkosság tényleges elkövetésével nem is ezt a két vádlottat, hanem a harmadikat, a marseillesi illetőségű Spirítot pádolák, a báró és régi segítőtársa csak mint bűnrészesek szerepeltek volna.

A dijoni államügyész, Barras, kijelentette, hogy a gyilkosság ügyében már a közeli napokban újabb nagy feltűnést keltő fordulat várható.

A hétfői pótválasztások eredménye

Ilfov megyében Bratianu Dinu kapta meg Duca képviselői mandátumát, deanemzeti-parasztpárt megkettőzte decemberi szavazatszámát

Két kormánypárti, két nemzeti-parasztpárti és egy cuzista jutott be pótlólag a szenátusba

Bukarest, április 4.

A pontikai körökben nagy érdeklődéssel várt pótválasztások hétfőn hat megyében, meglehetősen részvétlenséggel zajlottak le. Amint ismeretes, Ilfov megyében a meggyilkolt Duca képviselői mandátumát, a többi öt megyében pedig a községtanácsi mandátumát folyt a küzdelem.

A figyelem érthetőleg az ilfov megyei képviselői pótválasztásra összpontosult, amelyben a Lupu-párttal egyesült nemzeti parasztpárt mérte össze erejét a kormánypárttal. Utóbbi Bratianu Dinu pártelnököt, a nemzeti-parasztpárt pedig Lupu, új alelnököt jelölte Duca örökébe.

Az ilfov megyei választás igen sokatmondó eredménye a következő:

Bratianu Dinu liberális 48.911
Lupu dr. nemzet parasztpárti 29.895
Filipescu Grigore konzervatívparti 2345
Conduratu junianista 2480.
Nicolau munkapárti 715
Vasilescu-Valjean 2061

Ezek szerint Bratianu Dinu szerezte meg Duca képviselői mandátumát. A választásban való részvétel alig érte el a 25 százalékot, amit annak tulajdonítanak, hogy a főváros és a központi megye lakossága már megkezdte a görögkeleti hűsvétra való előkészületeket s nem tördött a politikával. Lupu mindenesetre szép sikert aratott, mert megkettőzte azt a szavazatmennyiséget, amelyet a nemzeti parasztpárt a decemberi választáson szerzett. A kormánypárt, amely decemberben 73.000 szavazatot kapott, jelentős

szavazatvesztést szenvedett, aminek bizonyos politikai jelentősége van.

Községtanácsi szenátorok: Hunyad megyében Teodorescu ipar- és kereskedelemügyi minisztert választották meg Vlad Aurél dr. nemzeti parasztpárti és Groza parasztfronti jelölttel szemben. Teodorescu 1633, Vlad 858, Groza pedig 291 szavazatot kapott.

Krassó megyében Mironescu nemzeti-parasztpárti volt miniszterelnök került ki győztesen, miután a kormány nem állított neki ellenjelöltet. A gogapárt jelölt 272 szavazatot kapott.

Arges megyében a kormánypárti Mocanu ellenjelölt nélkül lett szenátor.

Hotin megyében, nagy többséggel, Pan Halippa volt nemzeti-parasztpárti miniszter győzött.

Soroca megyében a cuzisták Mumianu lett a községtanácsok szenátora.

A hat pótválasztás teljes nyugalomban, minden rendzavarás nélkül ment végbe.

Kémkedésért elítélték egy román állampolgárt Budapesten

Budapest, április 4.

A budapesti honvédtörvényszék kedden nagyszabású kémkedési pörben hozott ítéletet. A vádlottak padján egy Magyarországgal szomszédos állam javára való kémkedés miatt egy Berencsi nevű volt folyamammernöki hivatalnok ült, akit 13 évi, társait, pedig: Je emias román állampolgárt 4 évi és Bajdik volt rendőrfogalmazót 10 évi fegyházra ítélték.

A boldogult ukrán köztársaság menekültjei 100 millió aranypengőt követelnek Magyarországtól

A forradalmi idők gabonaüzletének utórezgése: hol a cári menekültek, hol a köztársaságiak kéri a gabona árát

Budapest, április 4.

A budapesti politikai köröket rendkívül érdekes eset foglalkoztatja.

Néhány nappal ezelőtt a rövid életű ukrán köztársaság nevében Zvesdovszky Viktor volt cári gárdakapitány beadvánnyal fordult a magyar pénzügyminisztériumhoz. A beadvány kérés, vagy inkább követelés. Zvesdovszky volt gárdakapitány arra hívja fel a magyar pénzügyminisztérium figyelmét, hogy a boldogult emlékü ukrán köztársaságnak a magyar államtól jelentős követelése van, amely még 1918-ból származik, amikor az ukrán köztársaság gabonát és más nyersanyagokat szállított a magyar államnak. A fizetés esedékessége előtt az ukrán köztársaság megbukott, a kormány Bernabe menekült. A menekültek most azon a véleményen vannak, hogy a magyar államtól járó összeget ők hivatottak felvenni. Ez az összeg 1918 óta a kamatos kamatokkal együtt közel 100 millió aranypengőre emelkedett, kéri tehát ennek az összegnek a kifizetését, lehetőleg még az orosz-magyar diplomáciai viszony felvé-

tele előtt.

Az ukrán menekültek követelésével kapcsolatban derül ki, hogy pár évvel ezelőtt ebben az ügyben már érkezett megkeresés a magyar pénzügyminisztériumhoz. Akkor azonban nem a köztársaságiak, hanem a menekült cári diplomácia tett lépéseket a követelés behajtására. Az „orosz cári kabinetirodájától” és a felséges cárt nevében érkezett a cimeres irat, amelyet „Herald gróf kabinetfőnök” írt alá. Akkor Bud János volt a pénzügyminiszter és Bud Jánost meggyőzték, hogy ez a mult-hoz való makacs ragaszkodás. Két részletben, támogatásként, 50 ezer pengő: utalt ki „a cári kabinetirodának”. A magyar kormány azt hitte, hogy ezzel a kedvező lépéssel elintézte ezt az ügyet véglegesen. Most aztán az azóta ugyancsak boldogult emlékü ukrán köztársaság menekültjei lépnek fel hasonló igényrel.

Illetékes helyről adott nyilatkozatok szerint a pénzügyminisztérium nem is foglalkozik érdemben a megkereséssel, amelyet egészen röviden, mint illetéktelent utasít vissza.

Százkilométeres sebességgel száguldott a részeg halál...

Különös hűsvéthétfői „öntözősi” kaland Kolozsvárt — két haldokló áldozattal

Kolozsvár, április 4.

Kolozsvárt borzalmas következménye volt egy ártatlannak indult hűsvéti öntözésnek: két életveszélyesen sebesült vergődik a halállal, mert Papp János taxit tulajdonos — „locsolt”.

Az Attila-ut járókelői hűsvéthétfő délutánján rémülten menekültek a kapualjakba. A lejtős uton százkilométeres sebességgel száguldó autó rohant szeszélyes vonalban. Első pillanatban látszott, hogy az autó vezetője nem ura a kormánykerekeknek. A katasztrófa be is következett: az autó szédületes sebességgel az utszéli villanypóznának rohant. Az összeütközés ereje három villanyoszlopot sodort magával.

A faoszlopok hangos recsenéssel dőltek a gyalogjáróra.

Szerencsétlenségére éppen akkor ment arra Szabó Lajos gimnazista. Az egyik lezuhanó oszlop fejét surolta és súlyosan megsebesítette.

Súlyos állapotban szállították kórházba.

Állapota aggasztó.

Az összetört autóból az összesereglett járókelők húzták ki a csodálatos módon k's sérülések árán menekült két utast. Mindkettő részeg volt! Az autót a hűsvéti „öntöző köruton” alaposan berugott Papp József taxit tulajdonos vezette. Medgyesi Márton társaságában. Papp József elmenekült a közben felgyült tömeg dühe elől. Medgyesit a rendőrségre kísérték. Medgyesi megmondta társának címét: Gabor Alex közrendőrt küldték utána.

Papp lakásába zárkózott és tovább folytatta az ivást. Mikor a rendőr megerkezett, már egészen ittas volt. Szitkozódva fogadta a rendőrt, majd

rárohant és csizmájával úgy össze-vissza rugdosta a szerencsétlen ember altestét, hogy Gabor Alexet halálukolca szállították kórházba.

A már valósággal Jühöngő ittas embert csak nehezen tudták megfékezni. Letartóztatták és az ostromállapotra való tekintettel — a hadbírságnak adták át.

A képviselőház szerdára már meg is szavazta a konverziós javaslatot

Bukarest, április 4.

A képviselőház kedd délutáni és esti ülésén folytatták az adósságrendezési javaslat általános vitáját. Potarca nemzeti-parasztpárti után Junian mondott nagy beszédet, kifejtve ismert felfogását. Ő is bejelentette, hogy nem szavazza meg a javaslatot.

A kormány elhatározta, hogy a keddről szerdára virradó éjszaka okvetlenül letárgyalja

és megszavaztatja a képviselőházzal a konverziós javaslatot, hogy szerdán már beterjeszthesse a szenátusba is. Tekintettel erre, a képviselőház keddi ülése, amely délután 3 órakor vette kezdetét, esetleg szerda reggelig is eltart.

A konverziós javaslat módosításával foglalkozó miniszteri bizottság különben azokat a kisiparosokat is bevonta még az adósságrendezési javaslat kedvezményeibe, akiknek mezőgazdasági vagyonuk van.

Kibuktatták Bocu Severt a nemzeti-parasztpárti bánsági tagozatának elnökségéből

Temesvár, április 4.

A nemzeti parasztpárt újjászervezése során hétfőn tartották meg Temesváron a bánsági tagozat kongresszusát. Vajda volt miniszterelnök, az erdélyi és bánsági tartományi pártelnök jelenlétében.

A tisztújítás alkalmával a tagozat zöme kibuktatta Bocu Severt az elnökségből s

diszelnöknek tette meg — vigaszképpen. Bocu személye és magatartása ellen köztudomásulag már régóta erős áramlat keletkezett a tagozaton belül s az egységet csak az ő feláldozása árán lehetett úgy, ahogy, megmenteni. Helyébe — minden valószínűség szerint csak átmeneti jelleggel — Vajdát választották meg s egyúttal elhatározták, hogy átszervezik a bánsági városi és községtanácsokat is.

Az értekezletet, amelyen Bocu lefűszelése és hidegre tevése megtörtént, kétszáz terítéses társasvácsora követte, amelyen több pohárköszöntő hangzott el Vajda és a — diszelnökké választott Bocu érdemeinek méltatásával.

SPORT-ÉLET

Sporthusvét!

Román Kupában: meglepetések és nagy küzdelmek napja

Nemzeti Bajnokságban: a Ripensia — két „pontlegyet fogott”...

Husvétii Serleg Budapesten: ragyogó kettős magyar győzelem

Es más?: természetesen bőven volt egyéb husvétii sportszenzáció is!

Sporthusvét... Különösen hangzik talán így: sporthusvét... De az ünnep lényegéhez hozzákapsolódott már a sportember külön ünnepe. Az ünnep szállítja rendszerint a különleges „sporteseményt” — a kivételes nagy és „szenzációs” sporttelményt. Ezért várják külön is az ünnepet a sport rajongói. És ezért van ma már — sporthusvét például... A labdarúgás hívei belföldön a Román Kupa első nagy csatáját kísérelték figyelemmel. Az időjárás nem kedvezett a husvétii műsornak: szél és fagy zavarta meg a játékot. Budapesten világraszóló nagy küzdelemben a Ferencváros és a Hungária remek bravúrral nagy gólaránnyal győzték le az osztrákok büszkeségeit, a Rapidot és az Austriát. De beszéljenek maguk helyett — az eredmények:

Román Kupa:

Továbbjutottak: Ripensia, Unirea Tricolor, Kinizsi, Venusz, AMTE, CFR Bukarest, Tricolor, TAC, CFR Brassó, Phönix, Olimpia CFR, UDR és Transilvania

Kiesettek: NAC, Juventus, Romania, Soimii, Brasovia, Mures, Sportul Studentesc, Olimpia Bukarest, Electrica, Vulturii, Avantul és Mihai Viteazul

A belföldi labdarúgás husvétii elsőnapii műsorát nagyrészt a Román Kupa-mérkőzések töltötték ki.

Sokan az vétették a Román Kupa rendszere ellen, hogy túl sok szabad napját foglalja le Románia vezető futbalcsapatainak. Ez az elvetettség nem helyes! Sportszemponthoz egyenesen kíváncsi, hogy a Nemzeti Bajnokság csapatai összemérjék erejüket a „divízián” kívül álló csapatokkal is. Ezt kívánja az általános fejlődés érdeke. Ennek a célnak a Román Kupa összecsapásai meg is felelnek. A Nemzeti Bajnokság együttesei most léptek a küzdőterre és nem kevesebb, mint hat csapat verezett el! Már maga ez a tény is igazolhatja: minden olyan küzdelem, amely a Nemzeti Liga csapatait összehozza, jó és szükséges.

A Román Kupa ezévi küzdelmeinek során husvét első napján huszonhat csapat került szembe egymással. Tulajdonképpen „16-os forduló” kellett volna legyen, de három mérkőzést, közös megegyezéssel, későbbre halasztottak. Így tizenhárom mérkőzés volt és — néhány meglepetés. Ilyen például a Kinizsi és az AMTE kinos, a TAC nagygólarányos győzelme, a Brasovia sokgólos veresége. A legnagyobb érdekfeszítés a NAC—Unirea Tricolor mérkőzésre összpontosult. A Nemzeti Bajnokságban egy csoportban küzdő két csapat harcából a szerencsésebb Unirea Tricolor került ki győztesen. A Román Kupa következő fordulójában tizenhat csapatot sorolnak össze, nyolc mérkőzésen. Itt már sokkal izgalmasabb lesz a küzdelem! A mostani eredmények:

UNIREA TRICOLOR—NAC 1:0 (1:0)

Bukarest, április 4.

Balszerencsése küzdelemben vesztett a NAC. Olyan orkányszerű szél dühöngött a mérkőzés alatt, hogy a rendes játékról szó sem lehetett. A győztes gól a 3. percben esett:

Barta rövidre sikerült felszabadító rugása Bogdanhoz került, aki Seiferthez továbbította. A szélső ívellen rugja és a labda, a széltől is csavarva, a bal felső sarokban köt ki. Hiába küzd a NAC, a védelemben vonult

Unirea Tricolor ellen csak egy meg nem adott gólt tud elérni. Radu Istrati bizonytalanul, sok hibával vezette a mérkőzést.

RIPENSIA—SOIMII 7:0 (2:0)

Nagyszeben, április 4.

A temesvári proficsapatnak nem volt feladat a Soimii legyőzése. A Ripensia „belefelelt”, de csak a gólarányjavításért. Ez a mérkőzés ugyanis a Nemzeti Bajnokságért is számított. (A tavaszi forduló mérkőzése május 20-án lett volna Temesvárt. A Ripensia lemondott pályaválasztó jogáról és így a tavaszt is Nagyszebenben játszotta le: „egy kalap alatt a Román Kupa és a mérkőzéssel.”

A Ripensia majdnem állandó fölényének jegyében lezajlott mérkőzés góljait

Dobai (3), Ciolac (2) és Schwartz (2) lőtték. Neagu bíró nem állott feladata magaslatán. A Nemzeti bajnokságban így módosult a helyzet:

B. CSOPORT

1. Unirea Tricolor	19	7	2	1	33:8	16
2. Ripensia	9	7	1	1	39:10	15
3. NAC	7	5	1	1	27:10	11
4. Gloria CFR	8	4	2	2	18:19	10
5. Juventus	7	4	1	2	15:12	9
6. Romania	9	2	2	5	16:21	6
7. Soimii	10	0	2	8	5:37	2
8. Mures	10	0	1	9	10:46	1

KINIZSI—AVANTUL BUZAU 2:0 (0:0)

Temesvár, április 4.

Az Avantul lelkes játékkal meglepte a kis elbizakodottan, könnyű győzelmet váró Kinizsit. A végén keményen meg kellett dolgozni a győzelemért a temesvári csapat.

A második félidő 30. és 44. percében Boszkov lőtte a Kinizsi góljait.

TAC—SPORTUL STUDENTESC 9:0 (5:0)

Temesvár, április 4.

Annál szebb és váratlanul nagy gólarányú győzelmet aratott a második temesvári csapat. A bukaresti csapatból teljesen hiányzott az egység és a széteső játékot nagyszerűen kihasználta a maga javára a TAC, amely újra nagy formába lendült.

Korony (4), Somogyi (3) és Krol (2) a gólszerzők.

CFR. Brassó—JIUL 1:0 (0:0)

Petrozsény, április 4.

Csak azok számára meglepetés ez a győzelem, akik nem ismerik a brassói CFR csapatának sorozatos eredményeit. A brassói csapat mindvégig kemény, heves küzdelemben, otthonában győzte le a Jiult és minősítette magát a további küzdelemre.

A győztes gól a második félidő 43-ik percében esett. Ströck szöktette Barát, átadását Csányi belőtte.

UDR—JUVENTUS 2:0 (0:0)

Resica, április 5

Egyenlő erők küzdelme. AZ UDR megérdemelten győzött Czako és Kilianovics góljaival.

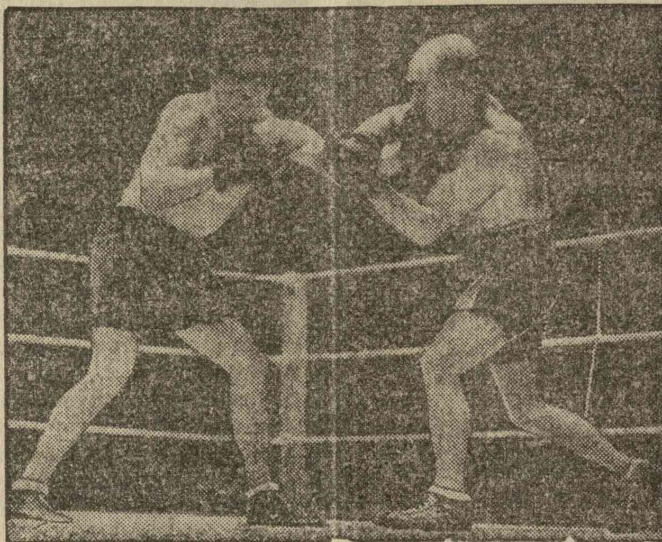
A Juventus nem mutatott sokat. A Juventus különben megvonta a mérkőzést, azon a címen, hogy a kijelölt Sepi bíró helyett Weiner vezette a mérkőzést.

CRISANA—STICLA 3:0 (2:0)

Nagyvárad, április 4

A dicsőségmentes csapat lelkes játéka nem tudta megakadályozni a Crisana fölényes győzelmét, bár a nagyváradi együttes erősen érezte a sérült Barát hiányát.

MARCEL THIL

megvédte Párisban középsúlyú világbajnoki címét a spanyol Martinez de Alfara ellen. Ellenfelét mélyütés miatt leléptették

OLYMPIA CFR—BRASOVIA 6:1 (2:0)

Szatmár, április 4

Az első félidőben még ellenállott a tartalékos Brasovia, de a második félidőben összeomlott. (A Brasovia a NAC mérkőzésre való tekintettel ifjúsági játékosokkal telítődött csapattal utazott Szatmárra.) Ez mentőkörülmény, de nem teljes magyarázat a súlyos vereségre. A szatmári csapat viszont lelkes és jó játékkal nagyszerűen kihasználta a brassói csapat gyengeségét.

TRICOLOR—ELECTRICA 4:1 (2:0)

Plojest, április 4

A Nemzeti Bajnokság plojesti csapata szokott lelkesedésével biztosan győzte le a temesvári ellenfelét a rendkívül erős szélben.

Spirea a 25-ik percben, Radulescu a 33. a második félidő elején újra Spirea, a vége felé ismét Radulescu, a Tricolor góllövője. A vendégcsapat 3:0 után lőtte egyetlen gólját Ivanescu révén.

VENUS—MIHAI VITEAZUL 7:0 (3:0)

Bukarest, április 4.

Lépésben, megerőltetés nélkül nyert a bukaresti csapat. Még szombaton játszották le ezt a mérkőzést, amely inkább komolyabb tréning volt a Venus számára. N. Válcov (5), P. Válcov (2), Sterian és Manole lőtték a gólokat.

AMTE—VULTURII 2:1 (1:0)

Arad, április 4.

Az AMTE biztosan győzött. A gólarány nem fejezi ki fölényét. Sokat támadott, de a Vulturii védelme nagyszerűen dolgozott. A Vulturii kevesebb támadásból viszont gólt is tudott rugni. Blaskovits és Linder az AMTE, Mayer a Vulturii góllövője.

CFR BUKAREST—ROMANIA 2:1 (1:0)

Kolozsvár, április 4.

Mérkőzés, melynek mindhárom gólját — a Romania rugta! A mindvégig nyílt mérkőzés góljai a következőképp estek: A 41. percben Barbu lövése Krischofer lábáról pattan kapuba. Öngól! 1:0. A második félidő elején Muresan egyenlített. 1:1. A 26. percben Vintila beadása Munteanu kapus válláról gólba ugrik. Ujabb öngól! 2:1.

TRANSSYLVANIA—OLIMPIA 3:2 (1:0)

Arad, április 4.

Bizonytalan kimeneteli mérkőzés. Az aradi Transsylvania érezte a honi pálya előnyeit, de győzelmét feltétlenül megérdemelte.

A gólsorrend: Manic 41 perc 1:0, második félidő 3 perc: 11-es! Pavelcsen berugja, 1:1. 26 perc Nicola 2:1 — 31 perc Manic 3:1, — 40. perc Stiff 3:2.

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, reumás fájdalmak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-téle

ANTINEVRALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyábat) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. — Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

PHONIX—MURES 4:2 (1:0)

Marosvásárhely, április 4.

A nagybányai csapat megérdemelt győzelme. A jó fizikumú játékosokból álló Phönix realisan győzte le saját otthonában a Murest, újabb tanujelét adva képességeinek.

Schreiber, Bucur, Voici és Nagy lőtték a gólokat.

A Phönixből Ferenc és Schwartz, a Murestől Szász és Hamlet tünnek ki a nagy közönség előtt lejátszott mérkőzésen. Bíró: Bucur.

Szeged FC és a Kikinda — husvétii nemzetközi vendégek

Nagyvárad, április 4.

A Szeged FC kétnapos vendégjátékát nem kísérte a legnagyobb siker. A szegedi csapat fáradtan játszott és nem igazolta jó hírét.

Crisana—Szeged FC 1:0 (1:0). A győztes gólt fényes egyéni akcióból Barát lőtte a 25-ik percben. A játék ezután keményen vált. Egy összecsapásnál Barát elég komolyan megsérült, kiviszik a pályáról. Az első orvosi vizsgálat szerint Barát legalább 3–4 hétig haroképtelen lesz! (Szombati mérkőzés.)

Szeged FC—Törekvés 3:2 (1:0). Nehéz győzelem. A Törekvés nagyszerűen tartotta magát.

ZSOMBOLYA

Nemzetközi: Zsak—Kikinda 4:2 (1:1). A jugoszláv csapat nem mutatott különösebbet.

TEMESVÁRI SAPATOK JUGOSZLÁVIÁBAN

Szabadka, április 4.

A szabadkai csapatok husvétii tornáján két temesvári csapat — a Banatul és a Hajduk is szerepelt.

ZSAK—Hajduk 1:0 (1:0). A temesvári csapat igen jó benyomást keltett.

Banatul—Bácska 1:0 (1:0). Potyagóllal győzött a Banatul, de játéka tetszett.

Bajnoki mérkőzések

BUKAREST

Bajnoki: Turda—Viforul Dacia 2:1 (1:1). A kerületi bajnokság első helyezettje nehezen győzte le az utolsót.

KOLOZSVAR

Bajnoki: KMSC—Avram Jancu (volt Fellegvár) 3:3 (2:2)

NAGYVÁRAD

Bajnoki: Törekvés—Kolping 3:1 (2:0).

PIT—Testvériség 2:0 (1:0).

BRASSÓ

Bajnoki: BMTE—Gloria 2:1 (1:1) Összről elmaradt bajnoki. Bálint és Farkas, illetve István (11-es) a góllövők.

Izvorul—Victoria 3:2 (2:1). Durva mérkőzés, a bíró az Izvorulból egy, a Victoriból két játékost kiállított.

Spárta—Soimii 4:1 (2:1).

Barátságos mérkőzések

BRASSÓ

Barátságos: NAC—IAR, Brasovia komb. 1:0 (1:0). A NAC hatalmas fölényben játszott, de a nagy szél sorra eltérítette a sorozatos lövéseket. A kombinált ezen kívül is lelkes játékkal akadályozta meg a NAC gólrátörését. A győztes gól a 24-ik percben Kocsis lőtte.

Brasovia komb.—IAR komb. 0:0. Nyitól, csapkodó mérkőzés, a szél is sokat rontott a játékon, éppúgy lehetetlen né tette, mint a nagy mérkőzést.

RESICA

Barátságos: BMTE—Juventus 1:1 (1:0). A Juventus nem nagyon vitézkedett Resicán. Sauer, illetve Maior a góllövők.

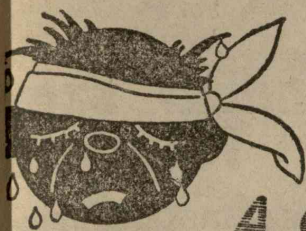
ARAD

Barátságos: Ripensia—Gloria CFR 1:1 (1:0). A pusztá számszerű eredmény meglepetés lenne. A Ripensia azonban a Nagyszebenben megsérült Dobai és Zombori nélkül, hosszú utazás után játszott és így érthető a félsiker. Ciolac lőtte a Ripensia gólját, Faur II. egyenlített.

LUGOS

Barátságos: LMTE, Germania komb.—Avantul Buzau 1:0 (0:0). A győztes gólt Sterian rugta.

A GRIPPE

és az összes vele járó szenvedések mint: fej, hát és mellfájások, láz, ideges zavarok feltétlenül egy olyan szerrel kezelendők, amely egyidejűleg fájdalomcsillapító, megnyugtató és lázcsökkentő hatással bír. Ezeket a tulajdonságokat csakis egyetlen készítmény egyesíti magában és ez a:

NEURALGINE JURIST

KOLOZSVAR

Barátságos: CFR Bukarest—Universitatea 2:1 (1:0). Megérdemelt győzelem. Medve és Barbu, illetve Surlasiu a góllövők.

TEMESVÁR

Barátságos: TAC—Kinizsi 3:0 (2:0). A TAC nagy formában levő csapata biztosan győzött a letörtnek látszó együttese ellen. Posszák (2) és Korony a góllövők.

TMTE—Sportul Studentesc 8:2 (5:0). A Sportul Studentesc másnap is katasztrofális vereséget szenvedett. Skudei (4), Reiter (2), János és Bura a temesvári csapat, Genu és Schileru a bukaresti csapat góllövői. Két nap alatt 17 gólt kaptak a bukarestiek!

KÉZDIVÁSÁRHELY

Barátságos: Suburbii (Brassó)—KSE 1:0 (1:0) Fazakas rugta a mérkőzés egyetlen gólját. A brassói csapat szép eredménye. A másnapra tervezett reváns mérkőzés a rossz időjárásra való tekintettel elmaradt.

SZÉKELYUDVARHELY

Első napján: Hargita—Nagyszebeni SE 2:1 (0:0). A Hargita tartalékokkal és tréning nélkül is győzött.

Másodnapján: NSE—Kolping 4:2 (3:0). Az NSE várakozáson alul szerepelt.

SEPSISZENTGYÖRGY

Barátságos, pályaválogató mérkőzés: SMTE—Olympia Brassó 4:0 (2:0). A sepsiszentgyörgyi munkáscsapat erős iramu, szép mérkőzésen győzött a brassói bajnokság második helyezettje ellen. Kocsis és Botos tűnt ki a sepsiszentgyörgyi csapattól. Sepsiszentgyörgy végére rendes futballpályához jutott!

SMTE ifj.—Szövogyár 3:0 (2:0).

DES

Barátságos: Soimii Carpaţilor—Someş 3:1 (1:1).

NAGYBANYA

Barátságos: SzSE—Tricolor 1:0.

NAGYKAROLY

Barátságos: Törekvés Szatmár—Törekvés Nagykaroly 5:0 (5:0).

PISKI

Barátságos: CFR Simeria—Gloria CFR Arad 2:2 (0:0). Husvét vasárnapján.

Ujpest—Kispest 6:1 (2:0)

Az egyetlen husvét budapesti bajnoki mérkőzésen Ujpest fölényesen győzött P. Szabó (3), Jávor és Kocsis góljaival. A Kispest egyetlen gólját Szepes lőtte. A tabella élére az Ujpest került.

A MAGYAR PROFIBAJNOKSÁG ALLASA

AZ UJPEST—KISPEST MÉRKŐZÉS UTÁN

1. Ujpest	17	13	3	1	55:20	29
2. Ferencváros	16	14	0	2	59:19	28
3. Bocsikai	17	11	3	3	45:21	25
4. Hungária	17	8	2	7	40:28	18
5. Kispest	18	6	4	8	36:40	16
6. III. ker.	17	6	4	7	32:41	16
7. Szeged	17	6	2	9	32:36	14
8. Phöbus	17	4	6	7	28:32	14
9. Budai 11	17	4	5	8	28:45	13
10. Somogy	17	6	1	10	23:56	13
11. Nemzeti	17	2	6	9	25:49	10
12. Attila	17	3	2	12	25:41	8

ANGOL MEGHÍVÁST KAPOTT A RIPENSIA!

nyilatkozta Balás mérnök, a temesvári proficsapat vezetője. A Manchester City hívta meg a Ripensiaát július 29-ikére mérkőzésre. A hír a szenzáció erejével hat és ha megvalósul, a meghívás — a Ripensia egyik legszebb sikerének könyvelheti el. Már magát a meghívást is!

Káprázatos szépségű küzdelem: a magyar csapatok fölényes győzelme — a budapesti Husvét Torna szenzációja

Világraszóló futballesemény! — ezzel a jelzővel díszítette a külföldi sportsajtó a budapesti Husvét Serleg mérkőzéseit. A jelző találó: valóban páratlanul szenzációs esemény ez a találkozó: a Rapid (az osztrák bajnokságban pillanatnyilag második helyen álló, de a legtöbb válogatottat adja) az Austria (a tavalyi Közép-európai Kupa győztese) a Ferencváros (a magyar bajnokság vezetőcsapata) és a Hungária (átmeneti gyengeség után újra „nagy” csapat). Messze földről utaztak Budapestre a futballsport szerelmesei, hogy szemtanúi lehessenek ennek a ritka eseménynek. De Budapest közönsége is kitett magáért: 20.000 néző töltötte meg a tribünöket.

A torna a magyar csapatok ragyogó diadalával végződött és győzelmüknek a világ bajnokság előtt különös jelentősége van. A mérkőzés díját — remekművet kettéfürészelt fél-félserleget a Ferencváros és a Hungária csapatai kapták, mint a két nemzet csapatai közül jobb eredményt elért együttesek. A torna kiemelkedően legjobb játékosa Sárosi volt!

HUSVÉT ELSŐ NAPJÁN:

Ferencváros—Austria 6:2 (4:0). A Ferencváros szél ellen és biztos fölényrel kezd. A ragyogó formában levő Sárosi ellenállhatatlanul játszott! A 8-ik percben Sárosi rugja a vezető gólt. A nagy iramu, nagy játék további során a 32-ik percben Székely, a 34. és 37. percben újra Sárosi lőnek gólt. A második félidőben Sindelar vezényletével „belefekszik” az Austria. Sindelar a 4. és 12. percben két góljával szepít. A Ferencváros erre erősít: a 38. percben Székely, a 40. percben Sárosi góljaival még főnyesebbé teszi az eredményt.

Rapid—Hungária 4:0 (1:0). A Rapid biztos lényű győzelme. A Hungária is tudott azonban veszélyes lenni, többször átmenetileg érezhető fölénybe is került, de a hatalmas küzdelemben nem kísérte szerencse. A Hungáriát Turay sérülése és kiválása is gyengítette. A Rapid mind a négy gólját a hatalmas formában játszó Kaburek szerezte a 18., a második félidő 33., 35. és 45. percében.

HUSVÉT MÁSODNAPJÁN:

Hungária—Austria 6:1 (2:0). A Hungária rácsafolt előző napi gyengébb formájára és egyre jobban kidomborodó fölényrel biztosan győzött. A gólsorrend: 15. perc Titkos 1:0, — 18. perc Dudás 2:0. — Második félidő: 8. perc Cseh II., — 17. perc Sindelar 3:1, — 19. perc Cseh II. 4:1, — 30. perc Dudás 5:1, — 36. perc Kardos 6:1.

Ferencváros—Rapid 9:5 3:2). Szemkáprázató, hullámzó, izgalmas játék. A Ferencváros remek csatársora mögött gyenge, bizonytalan védelem játszott. Ezért mindkét kapu állandóan kölcsönösen forgott veszélyben. A gólok sorozatát a 4. perc nyitja meg. Rátkai, a kitűnő amatőr szélső, Takács II.-nek ad be, „Taki” védhetetlen bombája nyomán: 1:0. A 14. percben Papp rövid kirugását Binder elcsípi: 1:1. A 17. percben Sárosi átverekszik magát: lövege védhetetlen 2:1. A 30. percben Rátkai remek kornerét Sárosi nagyszerű érzékkel fejeli be.

3:1. A 35. percben Bican 3:2-re javít. A második félidőben: 2. perc Székely 4:2, 15. Binder 4:3, 19. Toldi irtózatosszerű lövése 5:3, 25. perc Sárosi 6:3, 28. Sárosi szabadrugásból 7:3, 29. perc tulszigoruan megítélt 11-esből Binder 7:4. A küzdelem irama egy pillanatra sem lankad. 31. percben Kemény 8:4, 34. percben Sárosi 9:4, a 38. percben Binder lesállásból indulva beállítja a végeredményt 9:5.

A BUDAPESTI HUSVÉTI SERLEG VÉGEREDMÉNYE

Csapatok:						
1. Ferencváros	2	2	0	0	15:7	4
2. Hungária	2	1	0	1	6:5	2
3. Rapid	2	1	0	1	9:9	2
4. Austria	2	0	0	2	3:12	0
Nemzetek:						
1. Magyarok: 3 győzelem, 1 vereség,	21:12					
gólarány.						
2. Osztrákok: 1 győzelem, 3 vereség,	12:21					
gólarány.						

A külföld husvétí eredményei

BELGRAD

Bulgária—Jugoszlávia 3:2 (1:1). Meglepetés. A jugoszláv válogatott otthonában szenvedett vereséget a hősiessélszámsággal küzdő bolgár csapattól. Bajkuseff, Pancseff és Lozanoff a bolgárok, Marjanovics (2) a jugoszlávok góllövői.

SZÓFIA

Jugoszlávia B.—Bulgária B. 1:0 (0:0).

GRONINGEN

Velocitas—Budai 3:2 (1:1). A Budai 11 holland turájának első mérkőzése. Ellenfele — Északhollandia bajnokcsapata.

ENCHEEDE

SC Enschede—Budai 4:2 (2:2).

UTRECHT

Budai „11” — Velox 1:1 (1:1).

PARIS

III. Ker.—A. C. Paris 4:2 (2:1).

LEMBERG

Bocsikai—Pagon 2:0 (2:0). A Pagon a lengyel bajnokcsapat.

CHAPPELERAULT

Attila—F. C. Chappellerault 9:3 (3:0). Az Attila győzelme Svájcban.

NEUCHÂTEL

Cantonal—Attila 1:1 (0:1).

SZOMBATHELY

Szombathely—Sopron 4:1 (2:1).

MISKOLC

BLASZ válogatott—Északmagyarország 5:2 (3:1).

BUDAPEST

Kőbányai AC—Oldham (Bécs) 3:0 (1:0).

Szentlőrinci FC—Ragyolci FC 3:2 (2:2).

ZAGRAB

UASK—Hakoah Bécs 2:2 (1:1).

PRAGA

Bohemians—DFC 4:0 (2:0).

Viktoria Ziskov—Rouch (Lengyelország) 5:4 (3:2).

ANVERS

Spárta Prága—Berchand 5:2 (2:1).

Vienna—FC Anvers 3:3 (2:1).

LIEGE

WSC Bécs—Slavia Prága 2:1 (1:1).

KOPENHAGA

Admira Bécs—Kopenhága válogatott 3:1 (1:0).

92 MÉTER!

Sigmund Ruud a jugoszláviai Planica sáncon 92 méteres óriásugrásával megjavította a siugrás világrekordját.

Asztali tenisz

Magyarország—Ausztria 6:1. Nemzetek közötti ping-pong mérkőzés, a magyar bajnokság során.

Autósport

A NIZZAI NAGY HEGYIVERSENY rekord-íddel végződött. A Cote de la Turbie néven ismert hegyversenyt a francia Rene Dreyfus nyerte 3 p. 45.4 mp.-cel. (100.631 km. átlag.) Pályarekord, a nap legjobb ideje!

Atlétika

Magyarország munkás mezei futóbajnokságát az MTE rendezte meg. Győzött Kelen Vassas 17 perc 36.5 mp.-es idővel az 5 kilométeres távon. 2. Braun MTE 18 p. 19 mp.

Április 5-én, csütörtökön jelenik meg

HÉTI SÁNDOR

AZ EZEREKGYEDIK BÁBEL

cimű regénye.

Ajándék regényünket minden előfizetőnk és olvasónk megkaphatja a helyi megbízottaknál vagy a brassói, illetve bukaresti fiókkiadóhivatalunkban. —

A REGÉNY KEZELÉSI KÖLTSÉGE 4— LEJ

Szerkesztői üzenetek

Cz. J., Nagyborosnyó. Abban a levélzomben, amely a szerkesztőségi postával befut, nem tudjuk megállapítani, hogy az Ön levele beérkezett-e? Lehet, hogy válaszoltunk, csak az Ön figyelmét kerülte el. Mindenesetre szíveskedjék kérdéseit megismételni, hogy válaszolhassunk.

F. I. dr., Besenyő. Hogy kérdésére válaszolhassunk és teljesen pontos választ adhassunk, Kolozsvárra kellett írunk. Onnan azonban még nem jöttek meg a kért adatok, most megszüregtük. Szíves türelmét kérjük, míhelt megkaptuk a kolozsvári értesítést, azonnal szíves tudomására hozzuk.

85233. sz. előfizető. Az a rendelet, amelyre Ön kíváncsi, a Monitorul Oficial 1929-es évfolyamának 74-ik számában jelent meg.

G. Gy. maturáns, Marosvásárhely. Beküldött írásán még megérzik a 18-20 éves fiatalságának, kiforratlanságának minden jele. Ezt még nem tudjuk közölni. Anyagi támogatást, segítyt mi nem tudunk önnek nyújtani. De önnek egyelőre nincs is szüksége rá. Kérje meg bizalommal intézetének igazgatóságát, egészen biztosan szereznek egy-két tanítványt, hogy az érettségi díját megkereshesse. A kért cím a következő: Nagykapos (Zemplénmegye), plébánia hivatal.

M. Gy., Danesti Tessék talán a következő címre írni: Laboratorul Minerologie pe lângă Direcțiunea Regională a Minelor și Uzinelor Statului. Baia-Mare. Ha ott nem vállalnák az ön kérését, akkor talán megkísérlehetné a kolozsvári tudományegyetem természettudományi karának ásványtani intézeténél.

D. J., (Marosvásárhely). „Rövidlátó irodalom” c. cikkét husvét számunkban közöltük. „Fájdalomzongora.” Megértéssel vagyunk jószándéka iránt, de így is gyengéknek találjuk verseit. Korántsem a modorban látjuk mi a modernséget, hanem a mondanivalókban, megérzésekben, megátásokban s ebből a szempontból bíráljuk el a beküldött verseket. Az ön versei a népköltészet és Petőfi erőitlen, lanyha

Eau de Cologne

extase

EREDETI ÜVEGEKBEN

Elsőrangú Minőség!
Legdivatosabb
parfom!

A NORTIER

ILLATSZERGYAR GYARTMANYA

visszhangjai, tehát nincs különösebb értékük, csak önmaga számára. Egyébként verseket csak kivételesen közlünk. A helyes és tiszta magyarság „Anyanyelvünk” címen megjelent kézikönyvét rövidesen lapunk könyvtárában is megrendelheti 35 lejért, a pénz előzetes beküldése mellett. (Portó 5 lej.)

„Rossz-e, vagy jó?” Versei inkább csak modorok, de nem nyújtanak semmi újabbat és értékesebbet. Ellesett valamit a modern költmények külsőjéből, ez azonban kevés. Tiszta-ba kell jönnie a költészet értelmével. No meg — még előbb — a helyesírással. Szóval: egyelőre — nem jó.

H. M. Fogaras. A szövőipari tanfolyam ügyében szíveskedjék sepsiszentgyörgyi megbízottunkhoz, Tuzsóny László urhoz fordulni. Címe: Sepsiszentgyörgy, Str. Stefan cel Mare.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej. vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állatkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetés díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Mikroszkópot vennék, kifogástalan állapotban. „Immersio” jelűre a kiadóba. 11509

Egy bevezetett, megyeszék helyen egyedülálló, jólmező porcellán-, képeret-, üvegüzlet engross és detail vevőkörrel, családi okok miatt százezer lej készpénzzel azonnal átvethető. Ajánlatokat „Porcellán” jelűre. 1449

Csikszeredán modern 4 szobás, konyha, kamra, fürdőszoba, előszoba, veranda és mellékhelyiségekkel felszerelt villa szabadkézből eladó. Ajánlatokat „Szolid” jelűre a kiadóhivatalba kérek. 11408

Cséplogépek, traktorok, magánjárók, gőzkazánok, motorok, eladók. Csereüzletet csinálók. Nagy Sándor, Oradea, Vasile Conta 23. 11443

Sodronypálya-drótkötlet keresünk megvételre. Ajánlatokat, használt, de jó állapotban lévő tartó- és vonókötelekre — szerkezet, gyártmány, mennyiség, méret és ár megadásával Rudolf Mosséhoz Cluj, „Drótkötlet” jelűre kérik. 11440

A kisgyermek egészsége

mindennel fontosabb Gondos Anyák! Fürdőszobát minden lakásba De szakembertől!

KERTÉSZ HENRIK

egészségügyi vállalat
Brassó, Szent János-u. 23.
Telefon 5-52
Alapítással 1905.

Féderes kocsi, két üléses, fedéllel, lámpással, kisebb fő részére, alkalmas megvételre kerestetik. Ferma Dumbrava, Tohanul Vechi 11559

E adó kitűnő állapotban:

1 drb. husórlő
(Wolf, bécsi gyártmány)

1 drb. ötkéses
híntakés

1 drb. töltőgép
(szálami és kolbászra)

Érdeklődni lehet: Brassóban, Szent János u. 26. Hollnál.

Állást nyert

Hölgyek! Biztos jövőt csakis kozmetikai iparral szerezhetnek maguknak. Állandó tanfolyam București, Berthelot 5.

Kis rőfös-üzletben megőrizhető, ügyes, élelmes nő, vagy férfi-segéd azonnal felvétetik. Románul beszélő előnyben. — Teljes ellátás fizetéssel. Grossberg, Csikszereda. 11505

Fogtechnikus segéd kerestetik azonnali belépésre. Sok évi gyakorlattal rendelkező, perfect Kautschuk- és arany-munkások nyújtásuk be ajánlatokat (fizetési igény, bizonyítvány-másolatok) Dr. Springer albaiuliai fogorvos címére.

Perfect szakácsnő kerestetik, ki románul beszél, sütemények és hideg ételek készítésében járatos. Ferma Dumbrava, Tohanul Vechi. 11560

Aut. Dentistet keresek fixre. Ajánlatot „Állandó” jelűre a kiadóba kérek. 11540

Házasság

Középkorú nő vagyok, óhajtok férjhez menni egy biztos állású, gyermektelen uriemberhez. 45. számú jelűre, Sibiu, Poste Restante. 11504

ESŐ, NAP — ÉS...
MAUTHNER-MAG
aldásos, bő termési ad!

Forduljon legközelebbi bizomá nyosunkhoz, vagy cégünkhöz:
Edmund Mauthner
Arad, Bul. Regele Ferdinand 42.

Telefon 269 — Telegram: Mauthner.

Felölsszerkesztő: Kocsis Béla

VILÁG-MÁRKÁ
Egészsége érdekében óvakodjék súlyos utazatoktól

„OLLA”
GUM...?

Prima száraz **bükk-tüzfűtő** szálit napi áron

ORBÁN és KELEMEN
BRASSÓ, MIRCEA VODÁ 8. - Telefon 3-86.
Megrendelések feladhatók:
Kapu-utca 42 sz. az udvarban — Telefon 242;
Gonser R. Fekete-utca 23 és az „Agisz” rózsateri üzletében

ÁRLEJTÉSI HIRDETMEY

A gyergyószentmiklósi református egyházközség 1934. évi április hó 15-én délután 3 órai kezdettel zárt írásbeli árlejtést tart egy papi-lak és egy tanásterem megépítésének vállalatba adása tárgyában. Tervek, költségvetéslírányzat és árlejtési feltételek megtekinthetők a főgondnoknál.

Gyergyószentmiklós, 1934. március hó 26-án.
Kovács Pál s. k. Dr. Makkay Domokos s. k. lelkész. főgondnok.

Primăria Municipiului Braşov

No. 7605-1934
Serv. tehnic

HIRDETMEY

Az utolsó napok szárazsága folytán a városi vízvezeték tartányában levő víz aggodó mértékben apadt. Ennek folytán felhívjuk a törvényhatósági város lakosságát, hogy a vízhasználatnál a legnagyobb takarékoságot kövesse el és minden vízpazarlást hagyjon abba, hogy a víz lezárása rövidebb vagy hosszabb időre, legyen kikerülhető.

A víz lezárása 24 órával előbb köztudomásra hozatik. Akik ezen rendelet megszegik, a vízhasználati szabályrendelet alapján szigorúan meg lesznek büntetve.

Brassó, 1934 március 30.
Comisia interimară:
Presedinte: Secretar General:
Dr. F. Bogdan mp. E. Socaci mp.
Seful Serviciului:
— Ing. sef: A. Socol mp.

Méhészeti gyakorlati tanácsadó méhészek számára. Irta: **IGNACZ S.** 122 szövegrajzzal. 260 oldal ára 120 Lei

Kapható a Brassói Lapok Könyvtárában

Az inyesmester szakács-könyve

Kétszáz kitűnő befőzési recept a háztartási konzerv-készítés minden fajtájából. Ez a hatalmas kötet, összesen 2500 étel és ital készítését írja le. Ára csupán 144 lej. Portó 20 lej. Utánvét 170 lejbe kerül. Kapható a Brassói Lapok Könyvtárában.

OLVASSA és TERJESSZE!

Hogyan éljen a mai ifjúság?

A szexuális függetlenség haszna, kára és tanulságai.
Mit szabad a lányoknak?
Mit szabad a fiuknak?

Tartalomjegyzékből: Szexuális szabadság vagy szexuális függetlenség. — Nemi érettség, nemi élet. — A nő felszabadulása, az ifjúság szabadsága. — Az ifjúság szexuális arcvonala előtt. — Lányok és fiúk a szabadszerlemben. — A serdültség kora, pubertás. — A pártásházasság. — A házasság akadályai. — Ugy és azt szabad-e a lányoknak, amit a fiuknak. — A fiúk nemi élete a házasságban innen. — Az ifjúság nemi sorsa. — A nemi betegségekről. — Hogyan éljen a mai ifjúság, hogy a tegnapi embernél boldogabb lehessen?

Irta: Wallenstein Árpád szakorvos.

Kapható a Brassói Lapok Könyvtárában. Ára 60 lej

A fertőtlenítő szer feladata

a bacillusokat megsemmisíteni. Mindenek felett a

HYPEROL

kellene előnyben részesíteni, mert hatása felülmúlhatatlan.

Minden pillanatban el kell készülnie lennünk arra, hogy szükségünk lehet fertőtlenítő szerre. Sebesülés vagy sérülés a testen, irritáció a nyelésnél, vagy a kelleni, metlen, hir, hogy szomszédja gyermeke vörhenyben, difteritisben vagy más ragályos betegségben fekszik, mindezen esetekben fertőtlenítő szer azonnali használata rendkívül fontos.

Hyperol az ideális szer. Tegyen egy tablettát egy fél pohár vízbe és azonnal rendkívül erős és hatékony, egészen friss superoxydot nyer, amely mindentféle bacillust egyetlen pillanat alatt képes megölni. Ön és gyermekei, öltözköztetésük szájakat minden reggel Hyperollal és védve lesznek a bacillusok, kál és betegségekkel szemben.

Gondoljon arra, hogy jó, hatásos fertőtlenítő szer sem lenyeli, sem pedig mint egy cukorkát a szájban szétoladni hagyni nem lehet.

FRISS superoxyd

HYPEROL

ból készítve, a legjobb fertőtlenítő szer és nem mérgező

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában
Kis tubus 10 tablettával 30 lei
Nagy tubus 20 tablettával 47 lei

Vám- és kereskedelmi teljesen üzemben lévő

hengermalom

jó környékkel, családi okok miatt eladó, Szilágysámonban. Hajtóerő 40 lóerős Dieselmotor, két henger, két pár kő, hozzá tartozó szitáló és tisztító készülékkel, tartozó szitáló és tisztító berendezés. Olajmalom, hidraulikus pressler, emeletes malomépület, hozzátartozó személyzeti lakásokkal. Cím: Juhász Béla, Zălau-Zilah.

Gyógyszertár eladó

erdélyi mezővárosokban előnyös árban és fizetési feltételekkel. Helyben szolgabíró és járásbíró. Cím: 11441 szám alatt a kiadóhivatalban.

Bukarest központjában
bevezetett engross és detail-vevőkörrel rendelkező

Nagyáruház

keres bármely kombinációt (lerakat, bromáji rakár stb. Bukarest részére komoly guárral vagy fölerakattal, textil vászon, selyem, kötött-szővött-áru, harisnya stb. számban)

Merceria Blumenfeld
BUCUREȘTI I., Strada Bărăției 26.

Fontos könyvtárak 40 éven felüli férfiak számára!

A prostatamegnagyobbodás lényege, jelei és gyógyítása

Irta: Dr. Goldner Viktor urológus főorvos.

Fontos minden férfi számára, aki a rendkívüli elterjedt betegségben szenved, s bajára utmutatást és biztos gyógyulást akar nyerni. A mű stílusa világos és mindenki számára könnyen érthető.

Ára 102.- LEI. — Kapható a Brassói Lapok Könyvtárában
Brassó, Kapu-utca 56-58, az udvarban.

Kiado, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és Könyvkiadó R-t. Braşov—Brassó.